

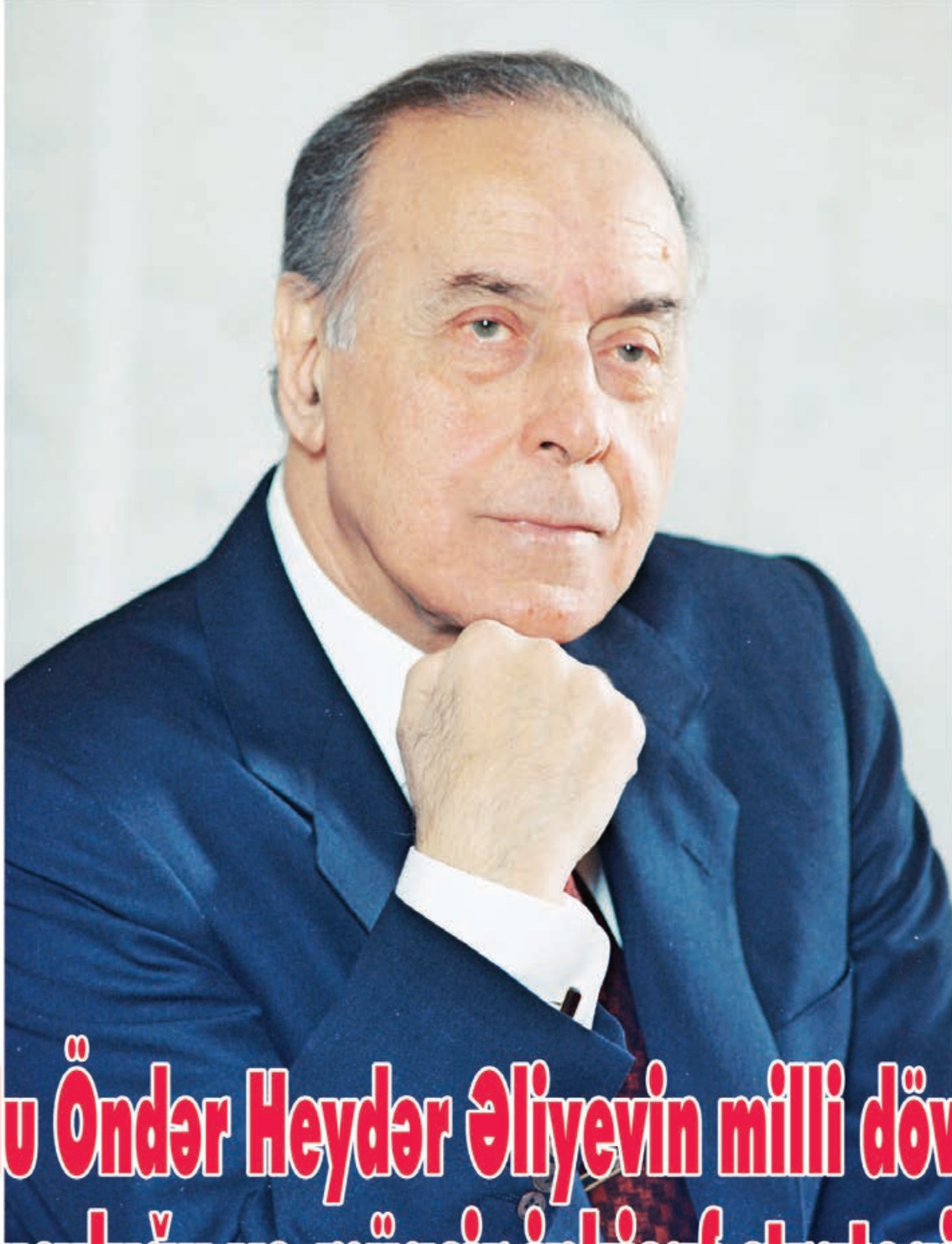
AZƏRBAYCAN

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MİLLİ MƏCLİSİNİN ORQANI

№ 96 (8975) ÇƏRŞƏNBƏ AXŞAMI, 10 may 2022-ci il

Qəzetin əsası 1918-ci ildə qoyulmuşdur

www.azerbaijan-news.az

Ulu Öndər Heydər Əliyevin milli dövlət quruculuğu və müasir inkişaf strategiyası

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu milli dövlətçilik ideyası özündə real müstəqillik, suverenlik, millimənəvi dəyərlərə bağlılıq və müasir inkişaf kimi vacib prinsipləri özvi şəkildə birləşdirdi. Ulu Öndərin qurduğu və Azərbaycançılıq ideologiyasına əsaslanan milli dövlətimiz cəmiyyətin hər bir üzvü, dünya azərbaycanlıları üçün ideoloji bünövrə, onları vahid ideya ətrafında birləşdirən, mənafelərini qoruyan,

müdafiə və ümumi məqsəd uğrunda səfərbər edən qürur mənbəyimizdir. Buna görə də əminliklə demək olar ki, hər bir dövlətin qüdrəti onun iqtisadi potensialı və hərbi gücü ilə yanaşı, həm də xalqın birliyi, həmrəyliyi ilə ölçülür. 44 günlük Vətən müharibəsi əyani şəkildə göstərdi ki, müstəqillik illərində əldə edilmiş milli birliymiz, mədəni-ideoloji vəhdətimiz bizim ən qiymətli sərvətlərimizdən biridir.

Seyx Səud bin Abdullah Əl MÜACİB:

“Azərbaycanda gördüyüm inkişaf sevinci hissi doğurur”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev mayın 9-da Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının Baş prokuroru Seyx Səud bin Abdullah Əl Müacibin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı ölkələrimizin müxtəlif sahələrdə uğurlu əməkdaşlıq etdiyini vurğulayaraq siyasi əlaqələrimizin yüksək səviyyədə olduğunu qeyd etdi. Səudiyyə Ərəbistanı Krallığına səfərlərini məmnunluqla xatırlayan Prezident İlham Əliyev bu səfərlər zamanı göstərilən qonaqpərvərliyin xalqlarımız arasında mövcud olan qardaşlıq münasibətlərini bir daha nümayiş etdirdiyini bildirdi.

Dövlətimizin başçısı vurğuladı ki, Azərbaycanda Səudiyyə Ərəbistanı Krallığına xüsusi rəğbətə yənaşılır. Çünki Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı dünyanın nadir ölkələrindəndir ki, Ermənistanla heç bir diplomatik əlaqə qurmayıb. Bunun səbəbi isə torpaqlarımızın işğal altında olması idi. Prezident İlham Əliyev qeyd etdi ki, biz bu mövqeyi çox yüksək qiymətləndiririk. Dövlətimizin başçısı bildirdi ki, 44

günlük Vətən müharibəsi nəticəsində torpaqlarımızın işğaldan azad olunması erməni vəhşiliyini, azad edilmiş torpaqlarda hər şeyin, o cümlədən 67 məsciddən 65-nin ermənilər tərəfindən dağıdıldığını bütün dünyaya göstərdi.

Ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etməsindən sonra iqtisadi sahədə, o cümlədən energetika sahəsində əməkdaşlıq imkanlarının daha da artdığını vurğulayan Prezident İlham Əliyev bu baxımdan Səudiyyə Ərəbistanı Krallığının böyük şirkətlərinin Azərbaycanı maraqlandırdığını bildirdi, bu ölkənin "ACWA Power" şirkəti tərəfindən Azərbaycanda külək-elektrik stansiyasının təməlinin qoyulmasını bunun yaxşı nümunəsi kimi qiymətləndirdi.

Beynəlxalq təşkilatlarda da ölkələrimizin bir-birini dəstəklədiyini vurğulayan dövlətimizin başçısı, eyni zamanda insanları arasındakı əlaqələrin, qarşılıqlı səfərlərin və turistlərin sayının artmasının əməkdaşlığımızın gələcəkdə daha da inkişaf etməsi üçün yaxşı zəmin yaratdığını bildirdi.

Prezident İlham Əliyev Seyx Səud bin Abdullah Əl Müacibin səfərinin ikitərəfli münasibətlərin inkişafına töhfə verəcəyinə əminliyini ifadə etdi. Seyx Səud bin Abdullah Əl Müacib İki Müqəddəs Ocağın Xadimi, Səudiyyə Ərəbistanının Kralı Salman bin Əbdüləziz Al Səud və vəliəhd Məhəmməd bin Salman bin Əbdüləziz Al Səudun salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırdı.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirdi.

bildirdi, onun da salamlarını Salman bin Əbdüləziz Al Səud və vəliəhd Məhəmməd bin Salman bin Əbdüləziz Al Səuda çatdırmağı xahiş etdi.

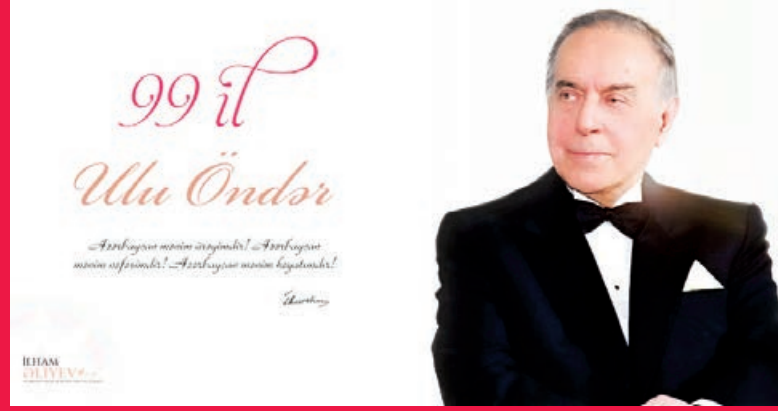
Azərbaycanda gördüyü inkişaf proseslərinin onlarda sevinc hissi doğurduğunu bildirən qonaq dedi: "Ölkənizin əldə etdiyi inkişafı bağlı Sizi təbrik etmək istəyirəm. Biz Azərbaycan haqqında, ölkənizin iqtisadi, ictimai və sosial sahələrdə əldə etdiyi nailiyyətlər barədə çox eşitməmişik. Xüsusilə, böyük Qələbə, torpaqlarımızı qısa vaxt ərzində azad etdiyinizə görə Sizi təbrik edirik".

Seyx Səud bin Abdullah Əl Müacib 10 may - Ulu Öndər Heydər Əliyevin doğum günü ərzində onun xatirəsini dərin ehtiramla yad etdi.

Görüşdə əməkdaşlığın perspektivləri ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

"Azərbaycan mənim ürəyimdir! Azərbaycan mənim nəfəsimdir!"

Azərbaycan mənim həyatımdır!"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümü ilə əlaqədar sosial media hesablarında paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımada fotonun üzərində Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bu sözləri yer alıb: "Azərbaycan mənim ürəyimdir! Azərbaycan mənim nəfəsimdir! Azərbaycan mənim həyatımdır!"

Azərbaycan xalqı faşizm üzərində Qələbəni böyük Zəfərin doğurduğu iqiqat qürurla qeyd edir

Mayın 9-da faşizm üzərində tarixi Qələbədən 77 il ötür. AZƏRTAC xəbər verir ki, bu münasibətlə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, tank qoşunları general-mayoru Həzi Aslanovun məzarını ziyarət edərək abidəsi önünə gül dəstəsi qoyub, müharibədə həlak olan bütün Azərbaycan övladlarının xatirəsini ehtiramla anıb.

Qeyd edək ki, Azərbaycan xalqı faşizm üzərində tarixi Qələbəyə sanballı töhfələr verib. Bu Qələbənin qazanılmasında çox böyük payı olan xalqımız 600 min oğul və qızını cəbhəyə yola salıb. Onların 300 mindən çoxu döyüşlərdə qəhrəmanlıqla həlak olub. Həmin müharibə zamanı göstərdikləri igidlərə görə Azərbaycanın 130-dan çox nümayəndəsi Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb, 170 mindən artıq əsgər və zabitemiz müxtəlif orden və medallarla təltif edilib.

Azərbaycan diviziyaları Qafqazdan Berlinədək şanlı döyüş yolu keçib, yüzlərlə həmyerlimiz isə partizan dəstələrinin tərkibində vuruşub. Bu Qələbədə Azərbaycan nefti həlledici rol oynayıb. Azərbaycan sovet ordusu üçün yanacaq-sürtkü materiallarının əsas tədarükçüsü olub. Mühərrik yağlarının 90 faizi, benzinin 80 faizi, neftin isə 70 faizi Azərbaycan tərəfindən təchiz olunub.

Bu müharibədə şərfli döyüş yolu keçmiş Azərbaycan övladlarının tarixi şücaətləri hər zaman hörmətlə anılıb. Xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev hakimiyyətdə olduğu bütün dövrlərdə müharibə veteranlarına xüsusi diqqət və qayğı göstərmiş, onları "xalqımızın qızıl fondu" adlandıraraq Prezident İlham Əliyev də müharibə veteranlarının sosial problemlərinin həllini daim diqqət mərkəzində saxlayır, 9 May - Qələbə Günü ərzində onlara maddi yardımlar göstərilir. Azərbaycan Prezidentinin 2022-ci il 19 aprel tarixli sərəncamı ilə 1941-1945-ci illər müharibəsində iştirak etmiş şəxslərə 1500 manat məbləğində, İkinci Dünya müharibəsində həlak olmuş və ya sonralar vəfat etmiş döyüşçülərin dul arvadlarına, həmin dövrdə arxa cəbhədə fədakar əməyinə görə orden və medallarla təltif edilmiş şəxslərə, İkinci Dünya müharibəsi illərində döyüş cəbhələrinin arxa hüdədləri, yaxud döyüşən

donanmaların əməliyyat zonaları daxilində ordunun və donanmanın mənafeyi üçün tapşırıqları yerinə yetirmiş xüsusi birlişmələrin işçilərinə, İkinci Dünya müharibəsi dövründə Leninqrad şəhərinin müdafiəsinə görə müvafiq medal və döş nişanı ilə təltif edilmiş şəxslərə, habelə Leninqrad şəhərinin mühasirəsi iştirakçılarına 750 manat məbləğində birdəfəlik maddi yardım verilib. Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, müharibə veteranlarına hərtərəfli diqqət və qayğı Azərbaycan dövlət siyasətinin başlıca prioritetlərindən biridir.

Azərbaycan xalqı artıq ikinci ildir ki, 1941-1945-ci illər müharibəsində faşizm üzərində Qələbəni 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində əldə olunmuş böyük Zəfərin doğurduğu sevinci hissi ilə birgə iqiqat qürurla qeyd edir. Xalqımızın 30 il uğrunda mübarizə apardığı ədalət, nəhayət Zəfər çaldı, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə tanınmış sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünü bərpa etdi.

Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda mübarizədə və 1941-1945-ci illər müharibəsində canlarından keçmiş bütün oğul və qızlarımızın əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaq.

Birinci vitse-prezident Mehriban Əliyeva rəsmi "İnstaqram" səhifəsində faşizm üzərində Qələbənin 77-ci ildönümü münasibətilə paylaşım edib

Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban Əliyeva rəsmi "İnstaqram" səhifəsində faşizm üzərində Qələbənin 77-ci ildönümü münasibətilə paylaşım edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, paylaşımada deyilir: "Əziz veteranlar! Faşizm üzərində Qələbənin 77-ci ildönümü münasibətilə sizi təbrik edirəm! Hər birinizə möhkəm cansağlığı, Vətənimizə sülh və əmin-amanlıq arzulayıram!"

1923

Azərbaycanın özü qədar əbədi

2022

Ulu Öndər Heydər Əliyevin milli dövlət

XX əsrin sonlarında Sovet İttifaqının süquta uğraması və müasir dünya düzününün formalaşmağa, beynəlxalq arenada yeni münasibətlərin təşəkkül tapmağa başladığı bir dövrdə Azərbaycan öz tarixinin mühüm və tələyüklü mərhələsinə qədəm qoydu. Ciddi təbəddülatlar və təlatümlər burulğanında təkbaşına mübarizə aparmaq məcburiyyətində qalmış xalqımız ağır sınaqları arxada qoyaraq aydın gələcəyə doğru inamla addımlamağı bacardı.

Baş verənlərə 30 il sonra yaranmış reallıqlar prizmasından nəzər saldıqda Azərbaycanı ağır böhrandan sabit və etibarlı bir dövlət kimi çıxaran geosiyasi, sosial, iqtisadi, hərbi amillərin uzun bir siyahısını tərtib etmək mümkündür. Lakin, heç şübhəsiz, Azərbaycanın bugünkü inkişaf mərhələsinə çıxmasını şərtləndirən əsas amil tarixin həlledici məqamında ölkədə və dünyada baş verən mürəkkəb proseslərin mahiyyətini dəqiq qiymətləndirməyi və bu prosesləri milli mənafehlərin tələb etdiyi aydın bir istiqamətə yönəltməyi bacaran siyasi liderin mövcudluğu olub. 1990-cı illərin son dərəcə ağır, bir çox hallarda həttə ümitsiz hesab edilən reallıqları ilə müasir Azərbaycan dövlətinin dünyadakı hazırkı yerinin müqayisəsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan dövləti qarşısında xidmətlərinin miqyasını və xalqımızın təhtəşüründə özünü dərin iz buraxmış dahi obrazını daha aydın görməyə imkan yaradır.

Ötən əsrin sonlarında dünyanın müxtəlif nöqtələrində böyük güclərin həyata keçirdiyi siyasi, sosial-iqtisadi və bəzi hallarda hərbi eksperimentlər bir çox xalqların taleyini və tarixini dəyişdi. Bu proses indi də davam edir. Yəqin ki, böyük dövlətlərin iqtisadi və siyasi maraqları durduca, bu prosesin xarakterini və məzmununu dəyişmək mümkün olmayacaq. Buna görə də global liderlik uğrunda gedən mübarizənin mümkün nəticələrini proqnozlaşdıraraq öz dövlətinin beynəlxalq münasibətlər zəncirinin təhlükəsiz, eyni zamanda təsirli halqalarından birinə çevrilməsini təmin etmək Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın milli dövlətçilik tarixində müstəsna xidmətidir.

Ümummilli Liderin siyasi portretinin ən əsas cizgilərindən biri onun zamanı və prosesləri düzgün qiymətləndirməyə imkan verən dərin zəkaya sahib olmasıdır. O, dünyada və regionda çərayən edən proseslərin təhlükəli məcraya yönəldiyi vaxtda sanki zamanı dayandırmaqda hər şeyi ilkin nöqtədən başlamağı bacardı, Azərbaycan üçün ən çətin anda ən düzgün qərarlar qəbul etdi və SSRİ-nin süqutu nəticəsində dağılan geosiyasi konfigurasiyada hələ formalaşmamış bir dövləti düşüdüylə fəlakətli vəziyyətdən çıxarmağa müvəffəq oldu. Heydər Əliyevin siyasi müdrikliyi ona beynəlxalq münasibətlər sisteminin institusional əsaslarının sarsıldığını görməyə, beynəlxalq arbitri kimi dünya nizamını qorumaq missiyasını üzərinə götürmüş müxtəlif təşkilatların öz funksionallığını itirdiyini dəqiq müəyyən etməyə və dünyanın gündəmini diktdən güc mərkəzləri ilə bərabərhüquqlu tərəfdaşlıq münasibətləri qurmağa imkan verdi.

SSRİ-nin dağılmasından sonra yaranan dövlətlərdən Azərbaycanı fərqləndirən yalnız özünəməxsus tarixi ənənələri, keçmiş deyil, həm də qarşılaşdığı çağırışların, üzleşdiyi problemlərin müərkəb xarakteri oldu. Azərbaycan tarixinin bəlkə də ən həlledici mərhələsində ağır böhrandan qurtaran Ümummilli Liderin bünövrədən qurmağa başladığı müstəqil Azərbaycan postsovet məkanında münasibətlər və mübarizələrin adı həyat normasına çevrildi, qeyri-müəyyənliyin ictimai təfəkkürdə reallıq kimi qəbul olunduğu, keçmişlə bütün bağların qopduğu, gələcəyə aparən körpülərin hələ qurulmadığı bir dövrdə dünyanın siyasi səhnəsində inamla çıxdı.

1993-cü ildə xalqın çağırışı və təkidli tələbi ilə yenidən siyasi hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyevin təklif etdiyi milli dövlət quruculuğu və müasir inkişaf strategiyası özündə bir sıra vacib komponentləri birləşdirirdi:

- müstəqilliyin təmin edilməsi və müstəqil siyasətin həyata keçirilməsi;
- ictimai-siyasi sabitlik;
- iqtisadi inkişaf və güclü iqtisadiyyat;
- islahatlar və müasir cəmiyyət quruculuğu;
- müasir və güclü ordu quruculuğu;
- suverenlik, ərazi bütövlüyünün bərpası;
- beynəlxalq münasibətlər sisteminin integrasiya;
- azərbaycançılıq ideologiyasına əsaslanan milli birlik və həmrəylik;
- milli ənənələrə və tarixi köklərə bağlılıq.

Bu mürəkkəb, tələyüklü məsələlərin həlli üçün təqdim olunan inkişaf strategiyası ilk növbədə digər güclərin iradəsindən asılı olmayan və yalnız milli maraqları rəhbər tutan müstəqil siyasətin həyata keçirilməsini, ölkədə separatçılıq və mərkəzləşmə meyillərinin qarşısını alınmasını və sabitliyin, təhlükəsizlik mühitinin bərqərar edilməsini, institusional islahatların həyata keçirilməsi yolu ilə müasir dövlət idarəçiliyinin və müstəqil ictimai münasibətlərin formalaşdırılmasını, beynəlxalq əlaqələrin bərabərhüquqlu və etibarlı əlaqələrin qurulmasını, mühüm enerji layihələrinin reallaşdırılması və iqtisadi inkişaf üçün zəruri resur-

sların əldə edilməsini, cəmiyyətin müxtəlif sosial təbəqələri arasında azərbaycançılıq ideologiyasına əsaslanan sıx birləşməni və son nəticədə ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpa olunmasını nəzərdə tuturdu. Ulu Öndərin milli ideyaya, milli-mənəvi dəyərlərə dərin bağlılığı, irəli sürdüyü təşəbbüslərin, ideya və təkliflərin, xarici siyasətdə çevik, bir çox hallarda heç də hamının dərkəlməyən, lakin müdrik və uzaqgörən addımlarının ölkənin milli maraqlarına xidmət etməsinə olan sarsılmaz ictimai etimad Azərbaycanın qurtuluşunun siyasi-fəlsəfi mahiyyətini təşkil edən mühüm amildir.

Müstəqilliyin ilk illərində parçalanmaq və dünya xəritəsindən silinmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmış Azərbaycanı bu fəlakətdən yalnız Heydər Əliyevin qurtara biləcəyini təkcə onun tərəfdarları deyil, rəqibləri də yaxşı anlayırdı. Ölkədə vətəndaş müharibəsi həddinə çatmış silahlı qarşıdurma çəhdələrinə məhz güclü siyasi xadim, pragmatik lider, müdrik dövlət adamı kimi Heydər Əliyevin titanik səyləri nəticəsində qısa müddətdə son qoyuldu, siyasi mübarizə küçə və meydanlardan parlamentə, seçki platformasına transformasiya olundu, ölkədə ictimai-siyasi sabitlik bərqərar edildi.

Məhz Ulu Öndərin müdrik siyasəti sayəsində Azərbaycan regionun ən etibarlı və güclü dövlətlərdən biri kimi özünü dünyaya təqdim etməyə müvəffəq oldu. Birqütblü dünyaya sürətli keçidin ciddi böhran, bir çox hallarda fəlakətlər yaratdığı çətin və qeyri-müəyyən tarixi mərhələdə Azərbaycan özünün Şərqi və Qərbi ara-

sında körpü funksiyasını bərpa edə bildi. 1990-cı illərdə bir çoxları dünyanın iki fərqli sivilizasiyasını qovuşdurən bütün körpülərin yandırılacağı, planetin coğrafiyasından silinəcəyini güman edirdilər. Lakin 1994-cü ildə "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanması və sonrakı dövrdə Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəməri kimi global əhəmiyyət kəsb edən enerji layihələrinin həyata vəsiqə qazanması ilə bu gümanlar yox oldu. Bu, əlbəttə, Heydər Əliyev siyasi düşüncəsinin nəinki Azərbaycan və Cənubi Qafqazın, eyni zamanda bu gün - XXI əsrdə 30 il öncəkindən daha böyük aktualıq kəsb edən Avropanın təhlükəsizliyinə tarixi töhfəsi kimi qiymətləndirilir.

1995-ci ildə Azərbaycanın yeni Konstitusiyası qəbul olunduqdan sonra cəmiyyət həyatının bütün sahələrində köklü islahatların reallaşdırılmasına başlandı, ölkədə çoxpartiyalı siyasi sistem formalaşdırıldı, fikir plüralizmi, söz və məlumat azadlığı təmin edildi. Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatı quruculuğu istiqamətində mühüm addımlar atıldı, neft strategiyasının həyata keçirilməsi nəticəsində ölkənin gələcək inkişafının beynəlxalq zəmanəti və maddi resursları təmin olundu. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, Ulu Öndərin ölkəyə rəhbərliyi dövründə Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatlar nəticəsində ümumi daxili məhsul 71 faiz artdı. 1993-2002-ci illər ərzində Azərbaycan istehsal və qeyri-istehsal sahələrinin inkişafına 8,2 milyard manat bəhrənə, bir çox hallarda fəlakətlər yaratdığı çətin və qeyri-müəyyən tarixi mərhələdə Azərbaycan özünün Şərqi və Qərbi ara-

si, ticarət döviyyəsinin 1993-cü ilə müqayisədə 2,8 dəfə artaraq 3,8 milyard ABŞ dollarına çatması ölkədə davamlı inkişafa imkan yaradan yeni iqtisadi münasibətlər sisteminin qurulmasını nəticəsi idi. Ümummilli Liderin nəticəyə hesablanmış siyasəti sayəsində Azərbaycanın milli inkişaf strategiyasının ən mühüm parametrlərindən biri - güclü milli iqtisadiyyatın qurulması istiqamətində ciddi uğurlar əldə edildi. 2001-ci il noyabrın 9-da Dünya Azərbaycanlılarının I Qurultayında müstəqil dövlətimizin keçdiyi onillik inkişaf yolu haqqında danışan Ulu Öndər deyirdi: "Azərbaycanın biz bir çox ağır və çətin məsələlərini həll etdik və qarşıda duran üfüqləri də çox yaxşı görürük. Azərbaycanın böyük təbii sərvətləri, əlverişli coğrafi-strateji mövqeyi, güclü iqtisadi, intellektual potensialı və azərbaycanlıların yüksək mədəni səviyyəsi müstəqil ölkəmizin gələcəyinin çox xoşbəxt və ıfıran olmasını təmin edəcəkdir. Əmin ola bilərsiniz ki, bu yol, qarşıda duran üfüqlər, perspektiv tam realdır. Apardığı iqtisadi siyasət sayəsində bir neçə ildən sonra Azərbaycan zəngin ölkələrdən biri olacaqdır".

Ulu Öndər Heydər Əliyevin tarixində son dərəcə böyük dəyər kəsb edən xidmətlərindən biri də onun yalnız milli inkişaf strategiyasını həyata keçirməklə kifayətlənməməsi idi. Çünki qarşıya qoyulmuş məqsədlərə çatmaq üçün mövcud siyasi kurs davam etdirilməli və bu mənada siyasi-ideoloji varislik qorunub saxlanılmalıydı. Dünya təcrübəsinə nəzər yetirsək görürük ki, bir çox hallar-

da uğurla inkişaf edən ölkələr məhz mövcud siyasi kursun dəyişdirilməsi nəticəsində tarixi nailiyyətləri əldən vermişdilər. Milli inkişaf xətti ilə ardıcıl və dinamik surətdə irəliləyən Azərbaycanın qarşısında isə güclü dövlət quruculuğunun tamamlanması və keçmiş Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin həlli, ölkənin ərazi bütövlüyünün bərpa olunması kimi mürəkkəb məsələlər dayanırdı.

Cənab İlham Əliyevin xalqın böyük etimadını və dəstəyini qazanaraq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi 2003-cü ildən sonrakı dövrdə ölkə ilə gətirdiyi mənfəətə uyğun planlar quran bəzi daxili və xarici qüvvələrin sənədlərinin üstündən xətt çəkdi. Məhz siyasi-ideoloji varislik Prezident İlham Əliyevə Ulu Öndərin milli dövlət quruculuğu strategiyasını çağdaş dövrün yeni reallıqlarından qaynaqlanan, qloballaşan dünyanın mürəkkəb iqtisadi və siyasi şərtlərini nəzərə alan, çoxqütblü nizaməti keçidin özü ilə gətirdiyi mənfəətə uyğun planlar qurmağa əsas verən ideyalarla zənginləşdirməyə, müstəqil, düşünlü və prinsipli siyasət yürütməyə imkan yaradı.

Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu iqtisadi strategiya nəticəsində Azərbaycan qısa müddətdə yüksək nailiyyətlərə imza atdı. Konkret proqramlar əsasında həyata keçirilən genişmiqyaslı quruculuq işləri paytaxt Bakının və bölgələrin simasını tamamilə yeniləşdirdi, regionlarla mərkəz arasında fərq kəskin şəkildə azaldı, ölkədə bütün sahələrdə edən nəhəng infrastruktur layihələri reallaşdırıldı.

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

quruculuğu və müasir inkişaf strategiyası

Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyi təmin edildi, dövlətimizin başçısı tərəfindən enerji təhlükəsizliyi məsələsinin həlli prioritet vəzifələrdən biri kimi müəyyənləşdirildi, bu istiqamətdə ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlərin reallaşdırılmasına başlandı.

2013-cü ildən etibarən öz sünü peykarlarını orbitə çıxarmağa başlayan Azərbaycan dünyanın kosmik klubunun azsaylı üzvlərindən birinə çevrildi. 2017-ci il sentyabrın 14-də Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda "Azəri", "Çıraq" yataqlarının və "Günəşli" yatağının dərinlikdə yerləşən hissələrinin birgə işlənilməsi, neft hasilatının pay bölgüsü haqqında düzəliş edilmiş və yenidən tərtib olunmuş sazişin imzalanması, bu neft yataqlarının işlənilməsinin 2050-ci ilə qədər uzadılması, "Cənub qaz dəhlizi" layihəsinin və onun TANAP, TAP kimi seqmentlərinin reallaşdırılması "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra Azərbaycanın neft strategiyasının yeni uğurları ilə yanaşı, həm də ölkəmizin dünya enerji bazarında rolunu xeyli dərəcədə artırdı və Avrasiyanın enerji xəritəsini dəyişdirdi.

Bu gün Cənubi Qafqaz regionunun iqtisadi potensialının 65 faizdən çoxu məhz Azərbaycanın payına düşür. 2003-cü ilə müqayisədə Azərbaycan iqtisadiyyatında 3 dəfədən çox artım qeydə alınıb. 2003-2021-ci illər ərzində Azərbaycan sənaye istehsalı 2,7 dəfə, kənd təsərrüfatı 2 dəfə, xarici ticarət dövriyyəsi 6,4 dəfə, ixrac 7,6 dəfə, qeyri-neft ixracı 5,2 dəfə, valyuta ehtiyatları 27 dəfədən çox artıb. 2003-cü ildə 1,8

milyard dollar valyuta ehtiyatlarına malik olan Azərbaycan hazırda bu göstəricini 53 milyard dollara çatdırıb ki, bu da birbaşa xarici dövlət borcunu 7,4 dəfə üstələyir. Yoxsulluq səviyyəsi 49 faizdən 6 faizə enib. Azərbaycan iqtisadiyyatına 280 milyard ABŞ dolları həcmində sərmayə yatırılıb ki, bunun da yarısı xarici sərmayədir.

Azərbaycanın mühüm coğrafi mövqeyi, strateji əhəmiyyət kəsb edən nəqliyyat infrastrukturunun dünya standartlarına uyğun inkişaf etdirilməsi, o cümlədən Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolunun, yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının, müasir hava limanlarının tikilib istifadəyə verilməsi, ölkə və yerli əhəmiyyətli avtomobil yollarının yenidən qurulması Azərbaycanın "Şimal-Cənub" və "Şərqi-Qərbi" nəqliyyat dəhlizlərinin fəal iştirakçısına və regionun nəqliyyat-kommunikasiya xəlinə çevrilməsinə şərait yaradır. Təsədüfi deyil ki, bu gün Avropa İttifaqı Azərbaycanın nəqliyyat infrastrukturuna böyük maraq göstərir.

Sürətlə və dinamik inkişaf edən Azərbaycan milli maraqlara əsaslanan müstəqil siyasət yürüdərək beynəlxalq aləmdə mövqelərini daha da gücləndirməyə nail olub. Ölkəmiz çoxsaylı beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi etməklə sivilizasiyalararası və mədəniyyətələrarası dialoqa, global siyasi, iqtisadi, humanitar məsələlərin həllinə öz layiqli töhfələrini verir. 2012-ci ildə 155 ölkənin dəstəyi ilə BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçilib, bu gün Qoşulmama Hərəkatı kimi böyük təşkilata sədrlik edən, Av-

ropa İttifaqı ilə tərəfdaşlıq münasibətlərini inkişaf etdirən, bir çox nüfuzlu beynəlxalq təşkilatlarla səmərəli əməkdaşlıq əlaqələrinə malik, ikitərəfli və çoxtərəfli tərəfdaşlıq formatlarında fəallığı ilə diqqəti cəlb edən, region ölkələri ilə mehriban qonşuluq, dostluq və səmərəli əməkdaşlıq prinsipləri əsasında əlaqələr qurmuş Azərbaycan beynəlxalq arenada böyük nüfuz sahibi, etibarlı tərəfdaş, mühüm məsələlərin həllində öz prinsipial mövqeyini ortaya qoyan və söz sahibi olan ölkə kimi tanınır.

Azərbaycanın inkişaf strategiyasının uğurla reallaşdırılması, dövlət-vətəndaş münasibətlərinin keyfiyyətcə yeni məzmunla zənginləşdirilməsi və müasir idarəetmə mexanizmlərinin formalaşdırılması, milli həmrəyliyin sosial və ideoloji aspektlərinə pragmatik baxışın yaratdığı yeni milli birlik modeli və nəhayət ölkənin hərbi potensialının gücləndirilməsinə yönəlməsi ardıcıl, məqsədyönlü tədbirlər bir hədəfə - Ermənistanın işğalçılıq siyasətinə son qoyulmasına və ölkəmizin ərazi bütövlüyünün bərpə edilməsinə istiqamətlənmişdi. Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayındakı çıxışında qeyd etdiyi kimi, "bizim bütün işlərimizin, apardığımız siyasətin, atdığımız addımların fəvqündə bu müqəddəs günü yaxınlaşdırmaq və bu günü görmək əməli dururdu".

Hələ 1999-cu ilin noyabrında Azərbaycan yazıçıları və ziyalıları ilə görüşündə Ulu Öndər Heydər Əliyev deyirdi: "1923-cü ildə Dağlıq Qarabağa mux-

tariyyət verilməsi Azərbaycanın başına bir bəla olub. Düzdür, o vaxtı buranı Ermənistanla vermək istəyiblər və Azərbaycanın rəhbərləri çalışıblar və nail olublar ki, qalsın Azərbaycanda. Qalmalıydı, amma muxtariyyət yox. 1923-cü ildə verilmiş muxtariyyət Azərbaycanın içinə qoyulmuş bir bomba idi, nə vaxtsa partlamalıydı". Faktlar aydın göstərir ki, erməni millətçiləri tarixin bütün mərhələlərində xalqımıza qarşı iddialarla çıxış ediblər və son 200 ildə Azərbaycanın əraziləri hesabına öz dövlətlərini qurmaq, sonrakı mərhələdə isə onu daha da genişləndirmək üçün ardıcıl planlar həyata keçirməyə can atıblar. Azərbaycan SSR-ə 14 illik rəhbərliyi dövründə Heydər Əliyevin nüfuzu və siyasi uzaqgörənliyi bu məkrli planların qarşısına siper çəkirdi. Ümummilli Lider deyirdi: "Mən Azərbaycandan gəldəndən sonra, təəssüf ki, 1988-ci ildə olan hadisələri başladılar. Xırda-xırda Dağlıq Qarabağa nəzarəti azaldılar, onlar da gəldi bunu elədi". 1987-ci ildə Ulu Öndər SSRİ rəhbərliyi tərəfindən müstəqilliyimiz, suverenliyimiz, dünya xalqları arasında öz layiqli yerimizi tutmaq naminə apardığımız 30 illik mücadilənin qürur doğuran bəhrəsi və məntiqi nəticəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək müstəqil dövlətimizi qorumaq, yaşatmaq və daha da inkişaf etdirmək bizim ən əsas vəzifəmizdir.

Azərbaycana qayıdacaq, dövlətimizi və xalqımızı məhv olmaqdan xilas edəcək, Ermənistanla işğalın nəticələrini rəsmiləşdirməyə imkan verilməyəcək. Cəmi on il Azərbaycan yenidən ayağa qalxacaq, inkişaf edəcək və sonda öz qəti sözünü deyəcək. Buna görə də 2020-ci ilin 44 günlük Vətən müharibəsində qazanılmış tarixi Zəfər mahiyyətə bənzər Ümummilli Lider Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi və Prezident İlham Əliyevin daha da təkmilləşdirərək müasirləşdirdiyi milli dövlətçilik strategiyasının ən böyük təntənəsi oldu.

"Son 17 il ərzində mənim fəaliyyətimdə ölkəmizin gücləndirilməsi, beynəlxalq müstəqilliyə mövqelərimizin möhkəmləndirilməsi, ölkə daxilindəki proseslərin müsbət məcrada gətməsi əsas vəzifə idi. Heç bir təzyiq, heç bir təhdid məni bu yoldan döndərə bilmədi. Çünki bir əməlim var idi - güclü

Azərbaycan qurmaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək!" Azərbaycan Prezidentinin 17 illik mübarizəsinin, özünün, siyasi iradə və qətiyyətinin bütün fəlsəfi xalqa ünvanladığı mübarizələrdən birində yer almış bu cümlələrdə öz əksini tapıb.

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə rəşadətli Azərbaycan Ordusunun Vətən müharibəsində əldə etdiyi möhtəşəm Zəfər Azərbaycan xalqı üçün böyük mənəvi əhəmiyyətə malik, eyni zamanda bütün regionda yeni realiaqlar yaradan mühüm tarixi hadisədir. Bu, xalqımızı, dövlətçiliyimizi məhv olmaqdan xilas edərək sabit inkişaf yoluna çıxaran Ümummilli Lider Heydər Əliyevin güclü, müstəqil, suveren Azərbaycan namına başladığı və Prezident İlham Əliyevin müvəffəqiyyətlə başa çatdırdığı milli inkişafımızın tələyüklü, şanlı bir mərhələsidir. 2020-ci il noyabrın 8-də Qarabağın tacı olan Şuşanın azad edilməsi ilə bağlı xalqə müjdəsini çatdıran Prezident İlham Əliyev fikirlərini belə ifadə etmişdi: "Mən bu gün, eyni zamanda Ulu Öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdim, onun ruhu qarşısında baş oydum. Ürəyimdə dedim, xoşbəxt adamam ki, ata vəsiyyətini yerinə yetirdim". Prezident İlham Əliyevin bu sözləri ata vəsiyyətini yerinə yetirilməsi ilə yanaşı, həm də Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu və sonrakı dövrdə davam etdirilən müdrik siyasətin, milli dövlət quruculuğu və müasir inkişaf strategiyasının təntənəsi kimi anlaşılmalıdır.

"Şuşasız Qarabağ, Qarabağsız, ümumiyyətlə, Azərbaycan yoxdur" deyən Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurduğu müasir milli dövlətimiz indi özünün yeni inkişaf mərhələsinə yaşayır. Mürəkkəb və ziddiyyətli geosiyasi proseslərin sürətlə çərçovəyə gətirilməsi, qarşıdurmaların və münaqişələrin kəskinləşdiyi dünyada indiki ölkəmiz üstün mövqeyə, qalib dövlət nüfuzuna sahibdir. Öz iqtisadi qüdrətinə arxalanan Azərbaycan işğaldan azad olunmuş ərazilərdə bərpa-quruculuq işlərini uğurla davam etdirir. Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşa başda olmaqla, bütün ərazilərimiz mədəni-tarixi irsimiz qorunmaqla, müasir infrastruktur yaradılmaqla tezliklə regionumuz cənət guşələrindən birinə çevriləcək və dayanıqlı məskunlaşma təmin ediləcək. Həyata keçirilən layihələr bu əraziləri yaxın müddətdə sülh və əməkdaşlıq bölgəsi kimi dünyaya tanıtdıracaq.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu milli dövlətçilik ideyası özündə real müstəqillik, suverenlik, milli-mənəvi dəyərlərə bağlılıq və müasir inkişaf kimi vacib prinsipləri özünə birləşdirdi. Ulu Öndərin qurduğu və Azərbaycanlı ideologiyasına əsaslanan milli dövlətçilik cəmiyyətinin hər bir üzvü, dünya Azərbaycanlıları üçün ideoloji bünövrə, onları vahid ideya ətrafında birləşdirən, mənafevlərini qoruyan, müdafiə və ümumi məqsəd uğrunda səfərbər edən qürur mənbəyimizdir. Buna görə də əminliklə demək olar ki, hər bir dövlətin qüdrəti onun iqtisadi potensialı və hərbi gücü ilə yanaşı, həm də xalqın birliyi, həmrəyliyi ilə ölçülür. 44 günlük Vətən müharibəsi əyani şəkildə göstərdi ki, müstəqillik illərində əldə edilmiş milli birliyimiz, mənəvi-ideoloji vahidliyimiz bizim ən qiymətli sərvətlərimizdən biridir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdi: "Biz bu çətin günləri keçib gedəcəyik, müstəqil Azərbaycan Respublikası dünya birliyində öz layiqli yerini tutacaq, hər bir Azərbaycan vətəndaşı özünün bu müstəqil dövlətə mənsub olduğunu böyük qürur hissi ilə bəyan edəcəkdir". Bu gün Azərbaycanın ərazi bütövlüyü, Şuşada qürurla dalğalanan milli bayrağımız, milli dövlətimiz, müstəqilliyimiz, suverenliyimiz, dünya xalqları arasında öz layiqli yerimizi tutmaq naminə apardığımız 30 illik mücadilənin qürur doğuran bəhrəsi və məntiqi nəticəsidir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək müstəqil dövlətimizi qorumaq, yaşatmaq və daha da inkişaf etdirmək bizim ən əsas vəzifəmizdir.

Samir NURİYEV,
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
Adminstrasiyasının rəhbəri

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

Azərbaycana tarixi uğurlar yaşadan siyasət

Dövlətlər və xalqlar yalnız öz tarixləri ilə deyil, həm də o tarixi yaradan şəxsiyyətləri ilə qürur duyur, öyünür. Müasir Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı, ömrünü ölkəmizin nəcətına həsr edən Heydər Əliyev xalqımızın qürur duyduğu belə tarixi şəxsiyyətlərdəndir.

Öz əməlləri ilə ölkəmizin rəmzinə çevrilmiş Ulu Öndərin həyat və fəaliyyəti doğma vətəninə əsl məhəbbət və sədaqət nümunəsidir. Anadan olmasının 99-cu ildönümündə xalqımız Ulu Öndəri böyük ehtiram və sevgi ilə anır.

Məhz Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı, miras qoyduğu böyük irs xalqımızın tarixinə, gələcəyinə işıq salıb, dünya birliyində layiqli yerini təmin edib. Ölkəmizə rəhbərliyinin birinci mərhələsində Heydər Əliyev Azərbaycanı keçmiş ittifaqın qabaqcıl dövlətləri səviyyəsinə yüksəldib, xalqımızın iqtisadi və sosial həyatında tarixdə görünməmiş yüksəlişin müəllifinə çevrilib. Sovet ideologiyasının hakim olduğu bir cəmiyyətdə Heydər Əliyevin sayəsində milli kimliyimiz qorunub, gələcək nəsillərə ötürüldü, Azərbaycan dili dövlət dili statusu alıb. Heydər Əliyev xalqımızın məna və dəyərlərini itməyə qoymayıb, öz əsərlərində Azərbaycanın tarixini, milli düşüncəsini vəf etmiş şair və yazıçılarımızı, ziyalılarımızı qoruyub.

Beləliklə, iqtisadiyyatda baş verən inkişafı yaşadı, Heydər Əliyevin təşəbbüsləri ilə sovet dövründə xalqımızın milli mərkəz şüurunun inkişafına güclü tökülən tədbirlər həyata keçirilməsi Ulu Öndərimizin vətəninə və xalqına sonsuz məhəbbətindən irəlilədi. Dövlət tədbirlərində onun məhz Azərbaycan dilində çıxış etməsi Heydər Əliyevin xalqımızın öz dəyərlərini nə qədər bağlı olduğunu göstərirdi.

Heydər Əliyevin hələ sovet dövründə öz xalqı uğrunda mücahdələsinin başqa bir göstəricisi azərbaycanlı kadrların yetişməsinə böyük diqqətlə yanaşması idi. Azərbaycanlıların təhsil üçün keçmiş ittifaqın müxtəlif ali məktəblərinə göndərilməsi, Bakıda C.Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin yaradılması Ulu Öndərin bu milli təşəbbüsünün təsəvvürü idi.

Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin öz xalqına xidmət missiyasının nümunələrini Ulu Öndərin Moskvada çalışdığı illərdə də daha yaxından hiss etdi. 1990-cı ilin 20 Yanvar faciəsində də xalqın etiraz səsinə dünyaya çatdıran Heydər Əliyev olmuşdu. Heydər Əliyev ötən əsrin 90-cı illərində övvəllərində Naxçıvanı qətiyyətlə qoruyurmuşdu.

Elə buna görə də müstəqilliyimizin ilk illərindəki problemlər zamanı xalqımız qurtuluş yolunu məhz Heydər Əliyevin siyasəti hakimiyyətə döndürməsi gördü. 1993-cü ilin yayında Azərbaycanın növbəti müstəqilliyinin, hətta dövlətçiliyinin sual altına düşdüyi bir vaxtda Heydər Əliyevin siyasəti hakimiyyətə gətirib xalqımızın ümidlərini cüvərdi. Ulu Öndər özünün tarixi missiyasını qətiyyətlə, əzmlə yerinə yetirdi, Azərbaycanı parçalanmaqdan, müstəqilliyini itirməkdən, siyasi böhrandan, iqtisadi tənəzzüldən xilas edib, inkişaf və yüksəliş mərhələsinə çıxardı.

Məhz Heydər Əliyevin sayəsində dünya birliyi Azərbaycanı ehtiramla yanaşmağa başladı. Kəskin geopolitik ziddiyyətlərin mövcud olduğu bir şəraitdə imzalanmış "Əsrin müqaviləsi" də Azərbaycanın beynəlxalq birlikdə özünə layiqli yer tutmasının sübutu idi.

Heydər Əliyev görkəmli dövlət xadimi idi. Onun sayəsində Azərbaycanda sivil, demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu uğurla reallaşdı. İqtisadiyyatda, məhkəmə-hüquq sferasında yeni dövrün çağırışlarına keçidi təmin edən islahatlar həyata keçirildi. Ulu Öndər xalqımızı azərbaycançılıq məfkurəsi ətrafında birləşdirdi.

2003-cü il oktyabrın 1-də Azərbaycan xalqına müraçət edən Ümummilli Lider Heydər Əliyev deyirdi: "İnanıram ki, mənim axıra çatdırı bilmədiyim tələblər, məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırı biləcək. Mən ona özüm qətiyyətlə inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Ulu Öndərin ruhu bu gün şadır. Çünki onun ideyalarının davamçısı və layiqli siyasətçisi kimi Prezident İlham Əliyev növbəti Azərbaycan davamı və sürətli yüksəliş mərhələsinə çıxarib, xalqımızın tələblərini və lider qətiyyəti ilə yerinə qoyub. 2020-ci ilin Vətən müharibəsində lider qətiyyəti ilə yoluna qoyub. 2020-ci ilin Vətən müharibəsində lider qətiyyəti ilə yoluna yüksəlişin ən böyük nümunəsidir. Bu qələbə göstərdi ki, əsas Ulu Öndər tərəfindən qoyulan, möhtərəm İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilən siyasət Azərbaycanı yalnız qələbələrə aparır.

Heydər Əliyevin ən layiqli siyasət davamçısı olan Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə bu gün Azərbaycanın yüksəlişinin şərəfli tarixi yazılır. Qazandığımız hər bir uğur həm də onu göstərir ki, Heydər Əliyevin ərzuları, ideyaları layiqincə reallaşdırılır.

Könül NURULLAYEVA,
Milli Məclisin deputatı

Heydər Əliyev yolu

Bu günlər hər birimiz xalqımızın Ümummilli Lideri Heydər Əliyev şəxsiyyətinin əzəmətinin və böyüklüyünün təsiri altında. Ulu Öndərin anadan olmasının 99-cu ildönümü münasibətilə minlərlə insan Fəxri xiyabana gələrək onun məzarı üstünə gül-çiçək dəstələri qoyur, dərindən ehtiramlarını bildirirlər. Onilliklər, qorunub, əslər keçəcək və Azərbaycan başdırca Heydər Əliyev də yaşayacaq, hörmətə alınacaq, yüksək ehtiramla xatırlanacaq.

Tariximizin qürur doğuran səhifələrinin müəllifi

Ulu Öndər fəaliyyətinin hər bir məqamı ilə xalqın, dövlətin, cəmiyyətin və vətəndaşın mənafeyinə xidmət edib, Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda, ölkəmizin beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması üçün fədakarlıqla çalışıb, mümkün ola bilən hər şeyi edib. Heydər Əliyev hələ sovetlər birliyində yaşadıqımız illərdə respublikamızın iqtisadi inkişafı, cəmiyyətimizdə milli ruhun, milli özünüdərkən yüksəlişi, xalqın tarixi yaddaşının özü-özünə qaytması, müstəqil dövlətçilik ideyalarının gerçəkləşdirilməsi üçün ölümləndirilib və bir rəhbər kimi əsaslı zəmin yaradıb. Sərt sovet rejiminin qadağalarına baxmayaraq, cəsarətlə Azərbaycanı milli ruhun sığdırılmasına növbəti yol verməyib, əksinə, onu yüksəltmək yolunda bütün imkanlardan maksimum dərəcədə istifadə etməyi bacarıb.

Tarixi reallaşdır təsdiqləyir ki, 1969-cu ildə Heydər Əliyevin Azərbaycanı hakimiyyətə gətirib, 1993-cü ilin gərgin və böhranlı iyun günlərində Ulu Öndər siyasət hakimiyyəti qayıtmayıb, indi nə müstəqilliyimiz, nə də dövlətçiliyimiz vardı.

Gələcək ay Azərbaycanda Milli Qurtuluş gününün 29-cu ildönümü tamam olacaq. Dönüb tarixə nəzər salsaq ötən 29 ildə Azərbaycanın necə dəyişdiyini, sürətlə inkişaf etdiyini, müstəqilliyinin daha da möhkəmləndiyini, dünya birliyində özünə layiqli yer tutduğunu, regional və global miqyasda söz sahibinə, Cənubi Qafqazın liderinə çevrildiyini görürük. 1993-cü ilin iyununda, ölkəmizin parçalanmaq, müstəqilliyimizin itirilmək təhlükəsi yaşandıqı ərzəfədə biz bugünkü möhtəmə uğurlarımızın yaxın gələcəklə olacağını təsəvvür belə edə bilməzdik. Amma bunlar baş verdi, çünki 1993-cü ilin ağır-acılı iyun günlərində Azərbaycan xalqı öz doğru və ön müdrik seçimini edərək Ulu Öndər Heydər Əliyevə üz tutmuşdu. Məhz Heydər Əliyevin sayəsində Azərbaycanda siyasət böhranı son qoyuldu, vətəndaş qarşıdurmasının qarşısı alındı. Həmin ağır və mürəkkəb dövrdə xalqımız Heydər Əliyevə müraciətə, təkidlə Ulu Öndərin hakimiyyətə dəvət olunması tarixi gərdişini dəyişdi. Buna görə xalqımız Heydər Əliyevə hər zaman minnətdar olacaq.

İlham Əliyev Ulu Öndərin vəsiyyətini layiqincə yerinə yetirdi

Azərbaycan öz yolu ilə mətin addımlayır, inkişaf edir, güclənir. Ulu Öndərin siyasət kursu, yaratdığı əsaslar onun davamçısı Prezident İlham Əliyev tərəfindən layiqincə davam etdirilir. Bunların nəticəsidir ki, qazandıqı uğurlarla Azərbaycan regionda aparıcı dövlətə çevrilib. Ötən 19 ilin real mənzərəsi ondan ibarətdir ki, Prezident İlham Əliyevin ölkəyə rəhbərlik etdiyi bu dövr ərzində Azərbaycan çox mühüm keyfiyyət dəyişiklikləri yaşayıb. Respublikamızın sosial-iqtisadi nailiyyətləri, dünyanı bürüyən iqtisadi böhranlardan uğurla çıxması, global enerji təhlükəsizliyi müzakirələrində aparıcı mövqə əldə etməsi, beynəlxalq tranzit qovşağına çevrilməsi, Bakı-Tbilisi-Ceyhan

neft və Bakı-Tbilisi-Ərzurum qaz kəmərlərinin ardınca Bakı-Tbilisi-Qars və "Cənub qaz dəhlizi" layihələrinin reallaşması, fəzaya 3 peykin göndərilməsi, habelə Azərbaycanın BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü seçilməsi, Bakının beynəlxalq tədbirlər məkanına çevrilməsi, ölkəmizin Qoşulma Hərəkatına hazırda davam edən sədrliyi Prezident İlham Əliyevin mühüm siyasət-iqtisadi və beynəlxalq uğurlarıdır. Dünyanın ən nüfuzlu siyasət liderləri ilə bir cərgədə dayanan Prezident İlham Əliyevin siyasət kursu Azərbaycanı dünyada ehtiram olunan dövlətə çevirib. Azərbaycan artıq uzun müddətdir ki, bütün sahələrdə böyük nailiyyətlərə imza atmaqla regionun lider dövləti statusunu daşıyır.

Böli, İlham Əliyev Heydər Əliyevin ərzularını reallaşdırıb, Azərbaycanı Ulu Öndərin görmək istədiyi səviyyəyə yüksəldib. Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi, İlham Əliyevin layiqincə davam etdirdiyi siyasət xəttinə əsaslı olaraq güclü Azərbaycan dövlətinin yaranması bu gün dünyanın etiraz etdiyi reallıqdır. Elə bu reallıqdan çıxış edərək xalqımız öz tarixinin yeni yükünü öz üzərinə götürüb.

Lakin BTC ideyası yaranan gündən Azərbaycanı istər daxilində, istərsə də xaricində kəmərin tikintisi əleyhinə çıxış edən qüvvələr baş qaldırıb. Onlar müxtəlif bəhanələrlə gətirirdilər. Bir dəstə deyirdi ki, Azərbaycanın bu boru xəttini doldurmağa kifayət qədər nefti yoxdur. Bəziləri də kəmərin heç vaxt gərilə bilməyəcəyi barədə mülahizə yürüdükdü. Digərləri isə boruların seysmik cəhətdən riskli zonalarda keçəcəyini söyləyirdilər. Bütün ekologiyaya ziyan vuraçağını söyləyənlər də tapılmışdı. Halbuki həmin fikirlərin müəlliflərinin heç birinin bu sahələrdə barədə rəhbərlik yox idi.

Ümummilli Liderimiz isə uzaqgörənliklə BTC-ni Azərbaycanın gələcəyini çox böyük dərəcədə müəyyən edəcək bir layihə kimi dəyərləndirirdi və onun gerçəkləşməsi üçün mübarizə aparırdı. Bunun nəticəsidir ki, 2002-ci il sentyabrın 18-də Bakıda 55 kilometr cənubda yerləşən Səngəçal terminalında kəmərin təmələləmə mərasimi keçirildi. Azərbaycanın, Gürcüstanın və Türkiyənin dövlət başçıları, ABŞ-in energetika naziri, layihənin tərəfdaşları olan tanınmış xarici şirkətlərin səlahiyyətli nümayəndələri, neçə-neçə ölkənin jurnalistləri orada idilər.

Beləliklə, BTC artıq gerçəkləşməkdə idi. Bununla belə, kəmərin bədxahları yəni də rahatlıq tapa bilmir, hər vasitə ilə layihəyə əngəl törətmək istəyirdilər. Bir sıra qeyri-hökumət təşkilatları tikintiyə mane olmaq üçün növbəti səbəblər uydurdular. Bu dəfə kəmərin Gürcüstanın "Borjomi" mineral su mənbəyinə ekoloji cəhətdən gə-

Rəşad CƏFƏRLİ,
"Azərbaycan"

Ulu Öndərin gerçəyə çevirdiyi əfsanə

Bu, üç dənizi birləşdirən 1768 kilometrlik BTC kəməridir

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbərliyinin istər birinci, istərsə də ikinci dövründə respublikanın paytaxtında, digər şəhər və rayonlarında yüzlərlə sənaye müəssisəsi tikdirmiş, yollar çəkirmiş, körpülər saldırmışdır.

Ümummilli Liderin uzaqgörənliklə gerçəkləşdirdiyi həmin layihələr bu gün də xalqımıza xidmət edir. Bakı-Tbilisi-Ceyhan (BTC) əsas ixrac neft kəməri Heydər Əliyevin şah əsərlərindən biridir.

Əsrimizin ilk illərində iqtisadiyyatı "qəddər"ni təzəcə düzəldən bir ölkədə belə nəhəng layihənin gerçəkləşməsi asan məsələ deyildi. Bəlkə elə buna görə də BTC-ni "Üç dənizi birləşdirən" adlandırdılar. Əslində isə BTC-ni "birləşdirən" üç dəniz - Xəzər, Qara dəniz və Aralq dənizinin, nə dağlarda çatdığı 2800 metrlik zirvələrini, nə də kəşiydiyi 1500 çayın əfsanəsi idi. Bu, Heydər Əliyev qüdrətinin həqiqətə çevirdiyi əfsanə idi!

Azərbaycanın böyük neftinin dünya bazarlarına nəqli yeni neft strategiyasının əsas istiqamətlərindən biri kimi qarşıda dayanırdı. Odur ki, "Əsrin müqaviləsi"ndən sonra növbəti layihələrin həyata keçirilməsi gündəmə gəlmişdi. Məqsədin reallaşması üçün Ümummilli Lider Heydər Əliyev ötən əsrin 90-cı illərinin ortalarında özünün mühüm dayanan Prezident İlham Əliyevin siyasət kursu Azərbaycanı dünyada ehtiram olunan dövlətə çevirib. Azərbaycan artıq uzun müddətdir ki, bütün sahələrdə böyük nailiyyətlərə imza atmaqla regionun lider dövləti statusunu daşıyır.

Böli, İlham Əliyev Heydər Əliyevin ərzularını reallaşdırıb, Azərbaycanı Ulu Öndərin görmək istədiyi səviyyəyə yüksəldib. Heydər Əliyevin müəyyən etdiyi, İlham Əliyevin layiqincə davam etdirdiyi siyasət xəttinə əsaslı olaraq güclü Azərbaycan dövlətinin yaranması bu gün dünyanın etiraz etdiyi reallıqdır. Elə bu reallıqdan çıxış edərək xalqımız öz tarixinin yeni yükünü öz üzərinə götürüb.

Lakin BTC ideyası yaranan gündən Azərbaycanı istər daxilində, istərsə də xaricində kəmərin tikintisi əleyhinə çıxış edən qüvvələr baş qaldırıb. Onlar müxtəlif bəhanələrlə gətirirdilər. Bir dəstə deyirdi ki, Azərbaycanın bu boru xəttini doldurmağa kifayət qədər nefti yoxdur. Bəziləri də kəmərin heç vaxt gərilə bilməyəcəyi barədə mülahizə yürüdükdü. Digərləri isə boruların seysmik cəhətdən riskli zonalarda keçəcəyini söyləyirdilər. Bütün ekologiyaya ziyan vuraçağını söyləyənlər də tapılmışdı. Halbuki həmin fikirlərin müəlliflərinin heç birinin bu sahələrdə barədə rəhbərlik yox idi.

Ümummilli Liderimiz isə uzaqgörənliklə BTC-ni Azərbaycanın gələcəyini çox böyük dərəcədə müəyyən edəcək bir layihə kimi dəyərləndirirdi və onun gerçəkləşməsi üçün mübarizə aparırdı. Bunun nəticəsidir ki, 2002-ci il sentyabrın 18-də Bakıda 55 kilometr cənubda yerləşən Səngəçal terminalında kəmərin təmələləmə mərasimi keçirildi. Azərbaycanın, Gürcüstanın və Türkiyənin dövlət başçıları, ABŞ-in energetika naziri, layihənin tərəfdaşları olan tanınmış xarici şirkətlərin səlahiyyətli nümayəndələri, neçə-neçə ölkənin jurnalistləri orada idilər.

Beləliklə, BTC artıq gerçəkləşməkdə idi. Bununla belə, kəmərin bədxahları yəni də rahatlıq tapa bilmir, hər vasitə ilə layihəyə əngəl törətmək istəyirdilər. Bir sıra qeyri-hökumət təşkilatları tikintiyə mane olmaq üçün növbəti səbəblər uydurdular. Bu dəfə kəmərin Gürcüstanın "Borjomi" mineral su mənbəyinə ekoloji cəhətdən gə-

ya zərər vuraçağı fikrini ortaya atdılar. Bu isə layihənin Ətraf Mühitə və Sosial Sahəyə Təsirin Qiymətləndirilməsi sənədinin imzalanmasını gecikdirirdi. Hətta müxtəlif qruplar kəmərin tikintisini maliyyələşdirəcək beynəlxalq qurumların ofisləri qarşısına toplaşaraq onun çəkilişinə etiraz edirdilər.

Lakin 2003-cü ilin fevral ayında Vaşinqtonda keçirilən "Şərqi-Qərbi enerji dəhlizi reallıqdır" konfransı öz işini davam etdirirdi. Gündəlik Ümummilli Lider Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının, BTC-yə kredit verəcək digər qurumların rəhbərləri ilə görüşdü, söhbətlər apardı. Bütün bunlar layihənin irəliləməsinə tökülən verdi. Beləliklə, Heydər Əliyevin dünyadakı hörmət və nüfuzu BTC-ni bu çətinlikdən də çıxardı.

2004-cü ilin fevral ayında isə Bakıda, "Gülüstan" sarayında Prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə BTC-nin maliyyələşməsinə aid son sənədlər imzalandı və bu problem tamamilə həll olundu. 2005-ci il mayın 25-də kəmərin terminalındakı baş nasos stansiyasından ilk neft vuruldu. 2006-cı il mayın 28-də BTC-nin daşdığı neft Ceyhan terminalına çatdı. Həmin il iyulun 13-də kəmərin tam sistem kimi işə düşməsi münasibətilə Türkiyədə təntənələr keçirildi.

Prezident İlham Əliyev BTC-nin salnaməsini uğurla davam etdirir. Öz yaradıcısının - Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını şərəflə daşıyan bu kəmərin 16 il yaxındır Xəzər neftini dünya bazarlarına təhlükəsiz, etibarlı, sakit və ekoloji baxımdan minimum risklə nəql edir.

BTC bütün regionun həyatında mühüm rol oynayır. O, ötən illər ərzində 1768 kilometr məsafə qət edərək ərazisindən keçdiyi üç ölkənin - Azərbaycanın, Gürcüstanın və Türkiyənin sakinlərinin güzəranını keyfiyyətlə yaxşılaşdırıb. Kəmərin Azərbaycanı böyük gəlirlər gətirib. Həmin vəsait ARDNF-yə (Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Fondu) daxil olur, eləcə də ölkənin ən zəruri sosial-iqtisadi problemlərinin həllinə yönəldilir.

İstismara verildikdən 2022-ci ilin birinci rübünün sonunadək bu kəmərlə ümumilikdə təqribən 509 milyon tondan çox (3,82 milyard bərel) xam neft nəql edilib və Ceyhanda 5007 tankerə yüklənərək dünya bazarlarına göndərilib. Bu ilin birinci rübü ərzində BTC vasitəsilə ixrac olunmuş təqribən 6,7 milyon ton (təxminən 51 milyon bərel) xam neft və kondensat Ceyhan terminalında 68 tankerə yüklənib və yola salınıb.

Hazırda kəmərin əsas Azərbaycanın "Azəri-Cıraq-Günəşli" nefti və "Şahdöniz" kondensatı daşıyır. Bundan əlavə, BTC vasitəsilə Xəzərin digər regional xam neft və kondensat həcmləri də nəql olunur. Təsədüfi deyil ki, onu regionun neft ixracı artırıyaşdırırlar.

Vaxtilə Ulu Öndər BTC-nin iqtisadi gücünü qeyd etməklə yanaşı, onu həm də Azərbaycanı Avropa ilə daha sıx bağlayacaq polad kəmərinə bənzətməmişdi. Bu gün BTC, həqiqətən, Azərbaycanın beynəlxalq enerji aılısına qovuşdurub və dünyanın enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verməkdədir. Bunu dəfələrlə vurğulayan Prezident İlham Əliyev BTC-dən başlanan yolları geniş dəhlizlərə çevirərək dünyanın ən uzaq ünvanlarına çatdırıb. Belə ki, BTC-nin əhəmiyyəti həm də onun özümdən sonra neçə-neçə nəhəng layihəyə yol açmasıdır. Dövlət başçısının dediyi kimi: "Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin tikilməsi nəticəsində biz artıq pəncərədən başlayaraq böyük qapı açdıq. Azərbaycanın beynəlxalq enerji aılısına daxil edildik. Həm siyasət, həm iqtisadi baxımdan böyük uğurlar oldu və bilmişik".

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

Böyük qayıdışın təməllərini yaradan lider

Ulu Öndərin bünövrəsini qoyduğu Qarabağa qayıdış siyasətini İlham Əliyev qətiyyət və müvəffəqiyyətlə reallığa çevirir

44 günlük şanlı Vətən müharibəsi yüz minlərlə məcburi köçkün və-təndəşimizin da həyatında yeni səhifə açdı. Artıq həmin insanların 30 illik həsrət, nisgil, intizar, vətəndə qəribçilik adlı kədərli, qüssəli, qəmli ömür səhifəsi qapanıb...

İndi bu insanlar tezliklə Vətənə qovuşacaqlarının sevinci içərisindədir...

Bu Böyük qayıdışın təməlinin müəllifi Heydər Əliyev, bu müqəddəs missiyanı uğurla həyata keçirən isə İlham Əliyevdir...

Qaçqın və məcburi köçkünlərin problemi birmüddətli problem elan edildi

"İşğal olunmuş bütün rayonlardan didərgin düşmüş, indi qaçqın vəziyyətində, köçkün vəziyyətində yaşayan vətəndaşların problemləri bizim üçün və xüsusən mənim üçün birmüddətli problemdir..." Xalqın diçar olduğu qaçqınlıq, məcburi köçkünlük bəlasını birmüddətli problem hesab edən Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gəldiyi ilk vaxtlardan sözügedən problemin həlli istiqamətində ardıcıl və uğurlu siyasət həyata keçirməyə başladı. Öncə yurd-yuvasından didərgin salınmış soydaşlarımızın mənzil-məişət, sosial problemlərinin yüksək səviyyədə həll olunması istiqamətində əhəmiyyətli işlərə imza atdı.

Ulu Öndərin əsasını qoyduğu uğurlu neft strategiyası sayəsində əldə edilən ilk vəsait də məhz qaçqın və məcburi köçkünlərin mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına yönəldildi, ən əsası isə insanların yaşayacağı vətənlərində yaşamağa məcbur olduqları çadır düşərgələrini ləğvə başlandı.

Ümummilli Lider çıxışlarının birində bu problemə toxunaraq həmin insanların ağırını dərindən duyduğunu ifadə edərək demişdir: "Bu insanların məskunlaşdıqları yerlərdə yaşamaları, əmək fəaliyyəti ilə məşğul olmaları üçün bütün imkanlardan istifadə edirik. Biz ölməzdən

gələni edirik ki, sizin yaşayışınız müəyyən qədər normal olsun. Amma aydındır ki, yerini, yurdunu itirmiş insanların yaşayışı çətinidir. Bu, sizi də, bizi də incidir."

Həssas yanaşma, yüksək qayğı

Məhz Heydər Əliyevin müstəsna diqqəti sayəsində yurd-yuvasından didərgin salınmış soydaşlarımızın qayğı və problemlərinin həlli dövlətimizin prioritet siyasətinə çevrilməmişdi. Qaçqın və məcburi köçkünlərin sosial problemləri daim Ulu Öndəri narahat edirdi. Buna görə də dərhal qadın şəhərciklərinə yolları, orada yaşayan insanların şəraitləri ilə xüsusən tanış olur, problemlərin həlli istiqamətində mümkün olan bütün işləri görürdü. Həmin dövrdə qaçqın və məcburi köçkünlər beynəlxalq humanitar yardım alır, onların məişət şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün dövlət səviyyəsində tədbirlər həyata keçirilirdi.

Həmçinin 7 sentyabr 2001-ci ildə Ulu Öndərin "Azərbaycan torpaqlarının erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal nəticəsində Ağdam və Füzuli rayonlarından didərgin düşmüş və çadır düşərgələrində müvəqqəti yerləşdirilmiş məcburi köçkünlərin bir qisminin həmin rayonların ərazisində məskunlaşdırılması ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" və 13 may 2002-ci il "Biləsuvar rayonu ərazisində yerləşən beş çadır düşərgəsində məskunlaşmış məcburi köçkünlərin sosial-məişət vəziyyətinin yaxşılaşdırılması ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında" fərmanlarına uyğun olaraq, Biləsuvar, Füzuli və Ağdam rayonlarının ərazisində 5081 ailədən ibarət 22800 məcburi köçkün üçün bütün zəruri sosial-texniki infrastrukturunu ilə birlikdə 20 qəsəbə salındı və Biləsuvar rayonu ərazisindəki 5 çadır düşərgəsi 2003-cü ilin iyun ayında ləğv edildi.

Böyük dayaq

Heydər Əliyev əlamətdar günlərdə, bayramlarda məcburi köçkünlərin yanında

olur, onlara mənəvi dəstəyini göstərirdi. 1999-cu ildə Novruz bayramı ərəfəsində Biləsuvardakı çadır düşərgəsində cəbrayilli məcburi köçkün gənclərin toyunda Ulu Öndərin iştirak etməsi, gənc ailə ilə birgə qol götürüb oynaması xoş xatirə kimi yaddaşlarda silinməz izlər buraxıb.

Ümumiyyətlə, Ulu Öndərin çadır şəhərciklərinə gəlməsi, məcburi köçkünlərlə görüşməsi həmin insanlara böyük sevinc bəxş edir, ən ümduəsi Vətənə qayıdış inamlarını sönməyə qoymurdu. Böyük lider Heydər Əliyev bütün nitqlərində, çıxışlarında, məcburi köçkünlərlə olan söhbətlərində hər zaman bu məsələ ilə bağlı danışır, bir gün mütləq işğal altındakı torpaqlarımızın azad olunacağına və məcburi köçkünlərimizin öz yurd-yuvalarına qayıdacağına əminliyini, inamını bildirirdi.

1998-ci ilin 20 martında Mərdəkandakı "Abşeron" Sanatoriyasında Novruz bayramı münasibətilə qaçqın və məcburi köçkünlər üçün keçirilən bayram şənliyində Ulu Öndər nitqində bu böyük inamı belə dilə gətirmişdi: "Gün o gün olacaq ki, Novruz bayra-

mını bir dəfə gələcəyəm Şuşada, o biri il Laçında, o biri il Kəlbəcərdə, Ağdamda, Füzulidə, Cəbrayılda, Zəngilanda, Qubadlıda keçirəcəyik. Əminəm ki, belə də olacaqdır. Mən buna inanıram və bu inamla yaşayacağam, bu inamla işləyirəm və bu inamla da Azərbaycan xalqına rəhbərlik edirəm".

Cəmi 4 il ərzində Azərbaycanda bütün çadır şəhərcikləri ləğv olundu

Qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinin həllini Prezident İlham Əliyev də fəaliyyətinin ilk gündündən ən başlıca vəzifələrindən biri kimi müəyyən etmişdi. Hələ 2003-cü il prezident seçkiləri ərəfəsində İlham Əliyevin programının tərkib hissəsi məhz bu məsələ idi. İlham Əliyev söz vermişdi ki, beş il ərzində Azərbaycanda bir dənə də olsun çadır şəhərciyi qalmayacaq və cəmi 4 il ərzində, 2007-ci ildə bu böyük hədəfə nail olundu. Həmin vaxta qədər ölkənin demək olar ki, bütün yerlərində çadır şəhərcikləri var idi, köçkünlər çox yarasız vəziyyətdə yaşayırdılar, həmçinin uzun illər vaqonlarda, vaqonların altında

yaşayırdılar. 2020-ci ilə qədər ölkədə məcburi köçkünlər üçün 100-dən çox qəsəbə-şəhərcik salındı.

Ötən müddət ərzində Azərbaycanda 300 mindən çox məcburi köçkün mənzillərlə, fərdi evlərlə təmin olundu, həmçinin məcburi köçkünlərin problemləri ardıcıl şəkildə öz həllini tapdı.

2020-ci ilin 28 mayında isə Prezident İlham Əliyev məcburi köçkünlərə 111-ci hədiyyələrini etdi. Bakının Qaradağ rayonunda 1336 məcburi köçkün ailəsi üçün salınmış "Qobu Park-3" yaşayış kompleksinin açılışında isə İlham Əliyev xüsusilə bir məsələyə diqqət çəkdi. Dövlət başçısı vurğuladı ki, bütün Azərbaycan xalqı birmüddətli ki, bu, sizin üçün müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra biz bu gün hələ də işğal altında olan torpaqlarda buna oxşar gözəl binalar, şəhərciklər tikəcəyik, ermənilər tərəfindən dağılmış şəhərlərimizi yenidən quracağıq...

Gün o böyük gün oldu

Həmin çıxışın zərərindən cəmi bir neçə ay ötdükdən sonra isə xalq olaraq

arzularımızın, xəyallarımızın gerçəkləşdiyi günlər yetişdi. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev doğma Qarabağımıza güclü ziyələnmək istəyən faşist xislətli işğalçıları cəmi 44 gün ərzində "Dəmir yumruq"unun zərbəsi ilə qarşısında diz çökdürdü. Azərbaycanın xalqı birmüddətli ki, bu, sizin üçün müvəqqəti yaşayış yeridir. Torpaqlarımız işğaldan azad edildikdən sonra biz bu gün hələ də işğal altında olan torpaqlarda buna oxşar gözəl binalar, şəhərciklər tikəcəyik, ermənilər tərəfindən dağılmış şəhərlərimizi yenidən quracağıq...

Böyük qayıdışın bünövrəsini qoyduğu Qarabağa qayıdış siyasətini onun layiqli davamçısı Müzəffər Komandan İlham Əliyev qətiyyət və müvəffəqiyyətlə reallığa çevirir. İndi dövlət başçısı İlham Əliyevin birbaşa diqqəti və nəzarəti altında özəl yurdlarımızda genişmiqyaslı quruculuq-bərpa işləri aparılır. Başdan-başa quruculuq meydanına çevrilən Qarabağ, Şərqi Zəngəzur tezliklə doğma övladlarına qeacaq açacaq, bu yerlərdə həyat əbədi axarına düşəcək.

Yasəmən MUSAYEVA, "Azərbaycan"

Ulu Öndər Heydər Əliyevin şah əsəri olan qüdrətli Azərbaycan dahi şəxsiyyətinin anadan olmasının 99-cu ildönümünü qürurla anırıq. 2022-ci il şanlı tariximizə inkişafın və quruculuğun ən yeni səhifəsi kimi düşəcək.

Çünki işğal altında olan torpaqlarımızı "Dəmir yumruq"la düşməndən azad edərək ata vətəniyəni yerinə yetirən Müzəffər Komandan İlham Əliyev məhz 2022-ci ildə Böyük qayıdış planının icrasını reallaşdıracaq. Bu tarixi hadisə həm Ulu Öndərin doğum gününə töhfə olacaq, həm də onun ölməz ruhunu şad edəcək.

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa yolunda 7 tunelin tikintisi davam edir

Şanlı zəfərimizlə bitən Vətən müharibəsindən ötn 1 il 7 ay ərzində Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarında aparılan böyük tikinti-quruculuq işləri sürətlə davam edir. İşğaldan azad olunmuş ərazilərin yenidən qurulması və bərpası istiqamətində əsas prioritetlərdən biri də yolların bərpasıdır. Çünki Prezidentin də müttəmədi olaraq inşa prosesi ilə maraqlandıqları yol infrastrukturunu, xüsusən də yeni körpüləri, keçidləri, tunelləri işğaldan azad edilmiş rayon və kəndlərin sosial-iqtisadi in-

Zəfər yolları Heydər Əliyev ruhuna əbədi ehtiram nümunələridir

Qarabağ və Şərqi Zəngəzurdə inşa edilən magistral, tunellər, körpülər Böyük qayıdış gününü daha da yaxınlaşdırır

kişafında mühüm rol oynayacaq. Yolların tezliklə inşa edilməsi isə işğaldan azad olunan torpaqlarımıza gediş-gəlişi daha da intensivləşdirəcək. İlham Əliyev ən son aprelin 21-də Şuşa rayonunun Daşaltı kəndində Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun və bu yolun üzərindəki tunellərin inşası ilə tanış olarkən bir daha böllü oldu ki, cəmi 10 ay əvvəlki vəziyyətdə dünyada bu sürət və keyfiyyətdə görülən işlərə rast gəlməyin çəyri-mümkünlüyü görünür.

Hazırda Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun tikintisi sürətlə aparılır. Bu yolun digər önəmi onun Zəngəzur dəhlizi ilə birləşməsidir. Başlanğıcını M6 Hacıqabul-Horadiz-Ağbənd-Zəngəzur dəhlizi magistral avtomobil yolundan götürməklə işğaldan azad edilmiş Füzuli, Xocavənd, Xocalı və Şuşa rayonlarının ərazisindən keçən I texniki dərəcəli və 81,6 kilometr uzunluğa malik bu avtomobil yolunun tikintisi davam etdirilir. Yolboyu 7 tunelin tikintisi aparılır. Bir neçə tuneldə

qazma işləri artıq tamamlandı, digər yerlərdə isə qazma, partlatma və qırma işləri ilə qaya quntlardan ibarət hissələrin kənarlaşdırılması işləri davam edir. Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyindən aldığımız məlumatlara görə, artıq bezi tunellərdə havalandırma və izolyasiya sistemləri də quraşdırılıb. Tunellər şortu olaraq T1A (3340m), T1 (314,9 m), T2 (556,9m), T3 (680,3 m), T4 (540,6m), T5 (454,8m) və T6 (446,3 m) adlandırılır.

Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda tunellərin inşası ilə yanaşı, yolboyu müxtəlif hissələrdə torpaq yatağının, körpülərin, yeraltı ke-

çid və suötürücü boruların tikintisi də layihəyə uyğun şəkildə icra olunur. 4 və 6 hərəkət zolaqlı olmaqla inşa edilən Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunun ilk 48 kilometr 6 zolaqlı, 48-81,6 kilometr arası isə 4 hərəkət zolağından ibarət olacaq. Müvafiq olaraq yol yatağının eni 29,5 və 21,5 metr təşkil edir. Yolun tikintisinin 2024-cü ildə başa çatdırılması planlaşdırılır.

Bütün yollar Qarabağ və Zəngəzura aparır

Qarabağ və Şərqi Zəngəzuru demək olar ki, yenidən quran

hədə, Kəlbəcər və Laçın rayonları ərazisində yol infrastrukturunun tikintisi, Laçın şəhərinə daxil olmayan yeni avtomobil yolunun tikintisi, Talış-Tapqaraqoyunlu-Qaşaltı-Naftalan avtomobil yollarının istifadəyə verilməsi planlaşdırılır. Yəni ilin sonuna qədər 8 yol infrastrukturunu tam hazır vəziyyətdə olacaq.

Bundan başqa, Xudafərin-Qubadlı-Laçın, Şükürbəyli-Cəbrayıl-Hadrut, Ağdam-Füzuli, Əhmədbəyli-Füzuli-Şuşa, Əhmədbəyli-Horadiz-Cəbrayıl-Zəngilanda-Ağbənd, Kəlbəcər-Laçın, Toğanalı-Kəlbəcər-İstisu avtomobil yollarının inşası da sürətlə davam etdirilir.

Düzdür, bu yolların hamısı əhəmiyyətli yollardır. Ancaq ən vacib yollardan biri Toğanalı-Kəlbəcər avtomobil yoludur. Çünki bu yol və 12 kilometrlik tunel çökildikdən sonra daha Murov aşırımından keçməyə ehtiyac qalmayacaq. Bu yol Göygöl rayonunun Toğanalı kəndindən keçməklə çökülür.

Prezident İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, bu yol Qarabağın inkişaf planı nəzərə alınaraq 2-3 hərəkət zolaqlı olmaqla I və II texniki dərəcəyə uyğun inşa edilir. Yolun 16-cı kilometrindən Murovdag silsiləsi başlanır və yüksəklik 1900 metrəndən Murovdag zirvəsinədək 3260 metrə qədər artır. Ərazinin çətin relyefi və təhlükəsizlik məsələləri nəzərə alınaraq Murovdag silsiləsindən altından 12 kilometrlik tunelin tikintisi məqsədəuyğun hesab edilib. Hazırda inşası davam edən yolun 2026-cı ildə tam tikilib başa çatdırılması nəzərdə tutulur.

Artıq eksor yolların tikinti prosesinin böyük hissəsi yekunlaşıb. Əminliklə deyə bilərik ki, tezliklə Qarabağ və Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonlarının yol-nəqliyyat infrastrukturunu tamamilə yenidən qurub istifadəyə verəcək. Yollar, digər infrastruktur bölgəyə yeni həyat gətirəcək və Böyük qayıdış reallaşacaq. Dünya isə Qarabağı 44 günə azad edən Azərbaycanın müharibədən sonra cəmi 2 ilə yaxın müddətdə yalnız özünün qüdrəti, iqtisadi gücü sayəsində yaratdığı reallıqlara şahid olacaq.

Rəşad BAXŞƏLİYEV, "Azərbaycan"

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

Dahi şəxsiyyət

Müasir Azərbaycan tarixində ən parlaq dövr, ən güclü inkişaf mərhələsi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin respublikaya siyasi hakimiyyətə gəldiyi gündən başlayır. Məhz həmin andan böyük rəhbərin məqsədyönlü fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan misilsiz inkişafa doğru yüksəlmiş, özünün əsl tərəqqi, intibah dövrünü yaşamışdır. Ulu Öndər respublikaya rəhbərlik etdiyi illər ərzində milli inkişaf yolunu dərin elmi əsaslarla müəyyənləşdirmiş, daim xalqını, vətəni düşünmüş, Azərbaycanın ən mürəkkəb məqamlarında onu üzlədiyi faciələrdən, çətinliklərdən xilas etmiş, böyük fədakarlıqlar göstərmiş, fitri keyfiyyətləri sayəsində tarixi hadisələrin inkişaf məcrasını qabaqcadan görə bilmişdir.

Yalnız bir yolla - bütöv və tam həqiqətin yolu ilə gedən və ağılaşmaz uğurlar qazanan dahi şəxsiyyətin dövlətçilik fəaliyyəti, əslində, tarixi faktların etirafıdır. Çünki reallıq və həqiqət böyüklük və qüvvət əlamətidir. Öz təbiəti etibarilə cəmiyyəti həmişə irəli aparan, qabaqcıl və mütərəqqi qüvvələrə arxa, dayaq olan, sabahki gün, insanların xoş gələcəyi, gözəl arzular və xəyallar haqqında düşünən, onları reallığa çevirən bir şəxsiyyətin həyatı amalı ancaq həqiqət konsepsiyasına bağlıdır. Zaman ötdükə, illər keçdikcə bir çox meyarlara, prinsiplərə dəyişir, ancaq həqiqətin meyarı dəyişməz qalır.

Mövqe sahibi

Lider hər bir xalqın taleyində nadir hadisə, fenomenidir. Tarixi təcrübə göstərir ki, belə möhtəşəm keyfiyyətlərə malik şəxsiyyətlərin yetişməsində mühit və hadisələr başlıca rol oynayır. Həmin prosesdə onlar özləri də mövcud şəraitin qarşıya qoyduğu vəzifələrin icrası üçün yeni vəsaitə, münasibətə və yanaşma əxz edirlər.

...1969-cü ilin iyulunda Heydər Əliyev Azərbaycanın rəhbəri seçilir. Bu, respublikanın tarixində yeni siyasi mərhələnin başlanğıcı idi. Ulu Öndər həm birinci, həm də ikinci dəfə Azərbaycanın ən ağır vaxtlarında - ictimai münasibətlərin kəskin şəkildə gərginləşdiyi, dövlət idarəçiliyinin fundamental əsaslarının dağıldığı, cəmiyyətin zehində dolaşmış və mənəvi dayaqlarında hərc-mərclik yarandıqı dövrlərdə rəhbərliyə gəlmiş və respublikanı nəinki düşüncəli vəziyyətdən çıxara bilmiş, hətta qısa vaxtda onun sürətli inkişafına nail olmuşdur. Düz yirmi bir gün sonra, 1969-cü il avqustun 5-də Heydər Əliyevin təşəbbüsü və iştirakı ilə Bakıda Azərbaycan KP MK-nın növbəti plenumu keçirilir. Bu plenum tarixə Heydər Əliyev siyasətinin rəsmi dövlət səviyyəsində ortaya çıxması demək idi. Həmin siyasətin başlıca məramı isə güclü dövlət, güclü iqtisadiyyatla yanaşı, sağlam milli kadrlar yetişdirmək idi.

Plenumda yeni birinci katib yaranmış vəziyyətdən çıxmaq üçün hansı tədbirlərin görülməsinə lazım gəldiyini, respublikada hansı çətinliklərin olduğunu dəqiq şəkildə göstərən böyük bir nitq söylədi. Ulu Öndər çox açıq və sərt şəkildə mövcud problemlərin səbəbləri haqqında danışdı, kadrların seçilməsində ciddi qüsurlara yol verildiyini qeyd etdi, iqtisadiyyatda hərc-mərcliyin, özbaşnalığın hökm sürdüyünü bildirdi, korrupsiyanın artıq ictimai şüura nüfuz etdiyini və cəmiyyətin həyatında adı bir norma kimi özünü göstərən amillərin vuruğunda. Ümummilli Liderin plenumdakı nitqi kadr seçiminə necə böyük məsuliyyətlə yanaşdığı bir daha təsdiqlədi. Respublika rəhbəri hər bir sahədə mövcud nöqsanlar barədə fikrini bildirdi və bu, o vaxt çoxlarında təəccüb doğurdu. Birincisi, ona görə ki, Sovet İttifaqı kimi totalitar bir cəmiyyətdə bu qədər açıq şəkildə danışmaq və bilavasitə rejimin özünü mahiyyətindən irəli gələn problemlərdən bəhs etmək kifayət qədər riskli addım idi. Digər tərəfdən, birinci katib təyin olunmasından cəmiyyəti bir gün keçməsi

nə baxmayaraq, Heydər Əliyev respublikanın həyatının bütün sahələrində dəqiq və dolğun informasiyaya malik idi. Elə bir sahə yox idi ki, bu nitqdə əks olunmasın. Hətta xarici radiostansiyalar, dünyanın mötəbər qəzet və jurnalları Azərbaycanın yeni rəhbərinin o vaxta qədər misli görünməyən cəsarətli, kəskin mövqeyindən, bəzi sovet gerçəkliyinə ciddi, tənqidi münasibətindən söz açırdı.

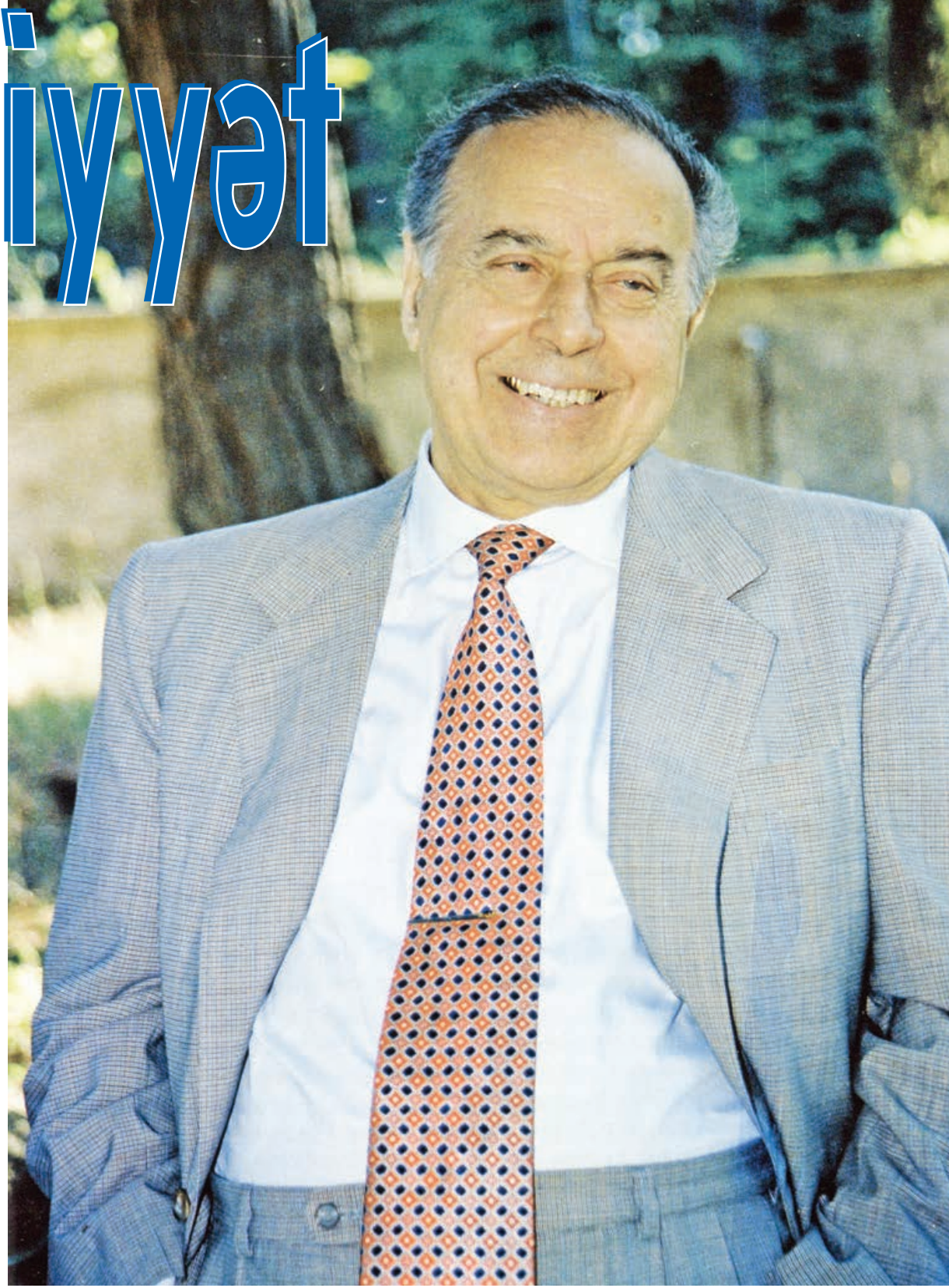
Ulu Öndərin iş üslubunun bir çox xüsusiyyətləri Kremldəkilərə qeyri-adi görünürdü. Respublika rəhbəri isə müəyyən qaydalar çərçivəsindən kənara çıxmayaraq öz xəttini yeridir, çəkinmədən sözüni deyir, fikirlərini sərbəst açıqlayırdı. Məhz o zaman Heydər Əliyev yeni tipli siyasi lider kimi təkə o itifaq deyil, həm də dünya miqyasında tanındı. Ulu Öndər 1981-ci ilin 18 noyabrında "Literaturnaya qazeta"ya verdiyi məşhur "Qoy, ədalət zəfər çalsın!" sərəhəli müsahibədə həmin dövrün respublika həyatı ilə bağlı ən müxtəlif məsələlərə toxunmuşdu. Bununla da kadrlara qarşı tələbkarlığın artırılması respublikanın həyatında böyük canlanmaya gətirib çıxardı.

Heydər Əliyev yaxşı başa düşürdü ki, xalqda milli ruhu, milli özünüdərkli gücləndirməyin ən mühüm şərti qanunçuluğun, hüquq qaydalarının möhkəmləndirilməsi və respublikanın sosial-iqtisadi böhrandan çıxarılması, bütün sahələrdə rəhbərliyə gəlmiş və respublikanı nəinki düşüncəli vəziyyətdən çıxara bilmiş, hətta qısa vaxtda onun sürətli inkişafına nail olmuşdur. Düz yirmi bir gün sonra, 1969-cü il avqustun 5-də Heydər Əliyevin təşəbbüsü və iştirakı ilə Bakıda Azərbaycan KP MK-nın növbəti plenumu keçirilir. Bu plenum tarixə Heydər Əliyev siyasətinin rəsmi dövlət səviyyəsində ortaya çıxması demək idi. Həmin siyasətin başlıca məramı isə güclü dövlət, güclü iqtisadiyyatla yanaşı, sağlam milli kadrlar yetişdirmək idi.

Tarixin dönüşü anı

Sovet dövrünün sərt qadağaları dövründə belə Heydər Əliyev heç nədən və heç kəmdən çəkinmədən Azərbaycanı istər iqtisadi, istər siyasi, istərsə də mədəni-intellektual cəhətdən dirçəltmişdi. Xalqımızı öz torpaqlarının, tarixi irsinin, taleyinin həqiqi sahibinə çevirmək üçün yorulmadan mübarizə aparmışdı.

Ötən əsrin 70-80-ci illəri Sovet Azərbaycanının intibah dövrü kimi yaddaşlarda qalıb. O illər respublika iqtisadiyyatının, xalq təsərrüfatının, elm və təhsilimizin, mədəniyyətimizin inkişaf faktı ilə son dərəcə zəngindir. Qısaca, onu qeyd etmək ki, Heydər Əliyev keçmiş İttifaqın inkişaf göstəricilərinə görə ən axırıncı yerlərdə olan aqar əyalət kimi sələflərindən təhvil aldığı Azərbaycanda cəmi bir neçə ilin içində ən öncül sənaye respublikalarından birinə çevirdi. Azərbaycanın mərkəzində və regionlarında əsl dirçəliş ab-havası yarandı. İnkişafa əngəl yaradan maneələr ortadan götürüldü. İnsanların sabaha ümidi artdı. Hər kəs Heydər Əliyevin təmsalında illərdir arzuladığı rəhbəri, aydın zəkəli, ədalətli,

vətəndaşların halını anlayan, xalqın dəyərlərinə önəm verən, cəmiyyət üçün gözəl nümunələr yaradan, ən əsası isə Azərbaycanı canı qədər sevməyən lideri gördü.

Ulu Öndər xalqın milli-mənəvi dəyərlərinə sahib çıxdı. Respublika rəhbəri ilk dəfə olaraq rəsmi tədbirlərdə çıxışlarını Azərbaycan dilində etməyə başladı. Bu, xalqın milli ruhunun ali hakimiyyət kürsüsündə öz ifadəsini tapması idi. Böyük rəhbər ana dilimizə bu münasibətə ilə xalqın tarixi köklərinə qayıdışını, milli-mənəvi dəyərlərimizə bağlılığını bəyan edirdi.

O dövrdə Azərbaycanın bir çox görkəmli alimləri, sair və yazıçıları, mədəniyyət xadimləri ali dövlət mükafatları ilə təltif edildilər. Mütəxəssislərimizin yeni ixtira və kəşfləri nəinki keçmiş SSRİ-də, eləcə də dünyanın müxtəlif ölkələrində fəaliyyət göstərən elmi mərkəzlərdə öz layiqli qiymətinə almağa başladı. Faktlar da göstərir ki, Azərbaycanda dünyaya səs salan ən mühüm elmi kəşflər daha çox ötən əsrin 70-ci illərinə aiddir. Bu, Heydər Əliyevin həmin illərdə yaratdığı inkişaf mühitinin nəticəsi idi.

Xilaskarlıq missiyası

Hər bir cəmiyyətdə olduğu kimi, bu illərdə respublikada mənəvi axtarışlar milli tələp və tərəqqiyə yol göstərən çox insanların mühtəmə, ciddi dəyişikliklərə hazırlığı xarakterli daşıyırdı. Əsl yolları isə yənə də tarix və onu yaradan böyük şəxsiyyətlər müəyyənləşdirirdi.

1993-cü ilin ortalarında Azərbaycanı böhranın səbəblərindən biri də cəmiyyətdəki mənəvi və ideoloji pərakəndəlik idi, milli şüur faktiki olaraq parçalanmış vəziyyətdəydi. Vətəndaş müharibəsi, qaradaş qanı axıtılması reallığa çevrilmişdi. Ölkədə başlanan siyasi proseslər nəticəsində digər sahələrlə yanaşı, elmin, təhsilin problemlərinə də dövlət səviyyəsində laqeydlik və biganəlik baş alıb gedirdi. Belə neqativ proseslər xalqın əsas sərvəti olan kadr potensialına da mənfi təsir göstərirdi, ziyalılar real tənzimləmə qarşısında çırpınırdılar. 1988-ci ildə 14 minə yaxın beyin axını Azərbaycandan digər dövlətlərə üz tutmuşdu. Ölkədəki qeyri-sabitlik həqiqi elmin və təhsilin arxa plana keçməsinə gücləndirirdi. Bir sıra siyasət adamları güman edirdilər ki, tarixi hadisələri, xalqın taleyini qorular və qətnamələr əsasında qurmaq olar. Bu, səhv bir təsəvvür idi. Təc-

rübe göstərir ki, mücərrəd ideologiyalar millətin birliliyini pozur, onun taleyinin istiqamətlərini həyatda yüksək dövlət vəzifələrindən uzaqlaşdırılmasından sonra başladı. Azərbaycanın başına min bir fəlakətlər açıldı.

Bununla belə, Ulu Öndərin 70-80-ci illərdə formalaşdırdığı milli inkişaf konsepsiyası o qədər güclü idi ki, xalq tarixin ağır sınaqları qarşısında təşkilatlanmış şəkildə çıxmağı bacardı. Bu konsepsiya ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarına doğru Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda siyasi dalğının başlanmasında çox böyük rol oynadı. Ümummilli Liderin ötən əsrin 70-ci illərində yetişdirdiyi gənclik Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda ayağa qaldı. Xalqın dövlət həyatının ən mühüm nöqtələrində yerləşirdi. Bu, dağılmaqda olan Azərbaycan dövlətçiliyinin bərpası üçün ilk addım idi. Bütün sahələrdə olduğu kimi, elm və təhsil sahəsində də tənzimləmə, təhlükəli, dağıdıcı meyillərin qarşısı alındı. Milli təhsil sisteminin bərpası və yeni şəraitin tələblərinə uyğun olaraq inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli siyasi-iqtisadi mühit yarandı.

Hər bir cəmiyyətdə olduğu kimi, bu illərdə respublikada mənəvi axtarışlar milli tələp və tərəqqiyə yol göstərən çox insanların mühtəmə, ciddi dəyişikliklərə hazırlığı xarakterli daşıyırdı. Əsl yolları isə yənə də tarix və onu yaradan böyük şəxsiyyətlər müəyyənləşdirirdi.

1993-cü ilin ortalarında Azərbaycanı böhranın səbəblərindən biri də cəmiyyətdəki mənəvi və ideoloji pərakəndəlik idi, milli şüur faktiki olaraq parçalanmış vəziyyətdəydi. Vətəndaş müharibəsi, qaradaş qanı axıtılması reallığa çevrilmişdi. Ölkədə başlanan siyasi proseslər nəticəsində digər sahələrlə yanaşı, elmin, təhsilin problemlərinə də dövlət səviyyəsində laqeydlik və biganəlik baş alıb gedirdi. Belə neqativ proseslər xalqın əsas sərvəti olan kadr potensialına da mənfi təsir göstərirdi, ziyalılar real tənzimləmə qarşısında çırpınırdılar. 1988-ci ildə 14 minə yaxın beyin axını Azərbaycandan digər dövlətlərə üz tutmuşdu. Ölkədəki qeyri-sabitlik həqiqi elmin və təhsilin arxa plana keçməsinə gücləndirirdi. Bir sıra siyasət adamları güman edirdilər ki, tarixi hadisələri, xalqın taleyini qorular və qətnamələr əsasında qurmaq olar. Bu, səhv bir təsəvvür idi. Təc-

rübə göstərir ki, mücərrəd ideologiyalar millətin birliliyini pozur, onun taleyinin istiqamətlərini həyatda yüksək dövlət vəzifələrindən uzaqlaşdırılmasından sonra başladı. Azərbaycanın başına min bir fəlakətlər açıldı.

Bununla belə, Ulu Öndərin 70-80-ci illərdə formalaşdırdığı milli inkişaf konsepsiyası o qədər güclü idi ki, xalq tarixin ağır sınaqları qarşısında təşkilatlanmış şəkildə çıxmağı bacardı. Bu konsepsiya ötən əsrin 80-ci illərinin sonlarına doğru Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda siyasi dalğının başlanmasında çox böyük rol oynadı. Ümummilli Liderin ötən əsrin 70-ci illərində yetişdirdiyi gənclik Azərbaycanın müstəqilliyi uğrunda ayağa qaldı. Xalqın dövlət həyatının ən mühüm nöqtələrində yerləşirdi. Bu, dağılmaqda olan Azərbaycan dövlətçiliyinin bərpası üçün ilk addım idi. Bütün sahələrdə olduğu kimi, elm və təhsil sahəsində də tənzimləmə, təhlükəli, dağıdıcı meyillərin qarşısı alındı. Milli təhsil sisteminin bərpası və yeni şəraitin tələblərinə uyğun olaraq inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli siyasi-iqtisadi mühit yarandı.

Ölkə rəhbəri ilk növbədə bütün regionlardan olan sağlam tənqiddirli insanları öz ətrafına topladı, onları dövlət həyatının ən mühüm nöqtələrində yerləşirdi. Bu, dağılmaqda olan Azərbaycan dövlətçiliyinin bərpası üçün ilk addım idi. Bütün sahələrdə olduğu kimi, elm və təhsil sahəsində də tənzimləmə, təhlükəli, dağıdıcı meyillərin qarşısı alındı. Milli təhsil sisteminin bərpası və yeni şəraitin tələblərinə uyğun olaraq inkişaf etdirilməsi üçün əlverişli siyasi-iqtisadi mühit yarandı.

O dövrdə tarix və həyat sanki Azərbaycan elmini də sınağa çəkirdi. Amma bu sınaqdan da elm ictimaiyyəti Heydər Əliyev xilas etdi. Böyük siyasi xadimin hakimiyyətə gəlişi akademik elmin rahatlıqlarına, tərəddüdlərindən son qoydu. Azərbaycanın elmi potensialının tamam dağılmasının qarşısı alındı. Elmlər Akademiyasının nüfuzunun bərpası üçün konkret əməli tədbirlər görüldü. Ümummilli Lider tərəfindən belə bir konsepsiya, strateji xətt hazırlanmış həyata keçirilməyə başlandı ki, dövlətin, dövlətçiliyin təməl prinsipləri içərisində milli təhsil və bəşəri elm müstəsna yer tutmalıdır. Təhsil, elmə belə bir münasibət Heydər Əliyev siyasətinin aparıcı istiqaməti, onun daxili ziyalılığının mühüm təzahürü idi.

Elminiz və təhsilimizin hamisi yeni quruculuq işlərinin varislik prinsipi əsasında, əvvəlki mərhələlərdə xalqımızın əldə etdiyi nailiyyətlərin davamı kimi həyata keçirilməsi qarşıya qoydu. Tezliklə akademik statusu və taleyi ilə bağlı məsələlər birmənalı şəkildə həll

edildi. Elm mədəninə nüfuzu yüksəldi. Fundamental tədqiqatların əhəmiyyəti və onların inkişafının təminatı sahəsində bir çox əməli işlər görüldü. 2001-ci ilin mayında Prezidentin fərmanı ilə AMEA-nın dövlət statusu möhkəmləndirildi. Bununla da akademik elmin ölkənin inkişafının əsas təminatçısı olduğu bir daha təsdiqləndi.

2001-ci ilin iyun ayında AMEA-nın həqiqi və müxbir üzvlərinin seçkiləri keçirildi. Dövlət başçısının fərmanları ilə elmi adamlarının əməkhaqları artırıldı, AMEA-nın Naxçıvan bölməsi yaradıldı. Beyin axınına əks-proseslər nəticəsində minlərlə yüksəkixtisaslı mütəxəssis xaricdən öz doğma vətəninə qayıtdı, elmin müxtəlif sahələri üzrə uğurlu tədqiqat işlərinə başlandı. Magistraturaya, aspiranturaya, dissertanturaya gələnlərin sayı çoxaldı. Bir sözlə, tariximizin bu illəri və milli intibah mahiyyət etibarilə xalqın təhsillənmə səviyyəsinin yüksəlişi, fundamental elmin yaranması, milli mədəniyyətin tərəqqisi ilə sıx bağlı olmuşdur. Təhsil sahəsində islahat programının həyata keçirilməsi, bir sıra formaların imzalanması, universitetlərdə muxtariyyət hüququnun verilməsi, ölkədə müəllim hazırlığının keyfiyyətinin yüksəldilməsi milli təhsilimizin gələcək inkişafına yönəldilmiş əməli tədbirlər olmuşdur. Bu siyasət həm xalqın özünün, həm də onun mənafelərinə xidmət edən milli dövlətin siyasəti idi. Ən başlıcası odur ki, xalqımız bu siyasətə və onun dönməz xarakter daşdığına inanır və Azərbaycanın bu gününə və sabahına ünvanlanmış olduğunu görürdü.

Müstəqilliyimiz üçün yaradılmış möhkəm təməllər

1994-cü il sentyabrın 20-də Bakıda "Əsrin müqaviləsi"nin imzalanmasına nail olan Azərbaycan MDB məkanında Qərbin aparıcı neft şirkətləri ilə irimiqyaslı saziş imzalayan ilk dövlət kimi Xəzər dənizində beynəlxalq əməkdaşlığın bünövrəsini qoydu. 1995-ci ilin 12 noyabrında ümumxalq səsverməsi ilə qəbul edilən müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası hüquqi dövlət quruculuğu prosesinin təməlinə çevrildi. Hakimiyyət bölgüsü müəyyənləşdi. İnsan hüquq və azadlıqları təmin edildi. Vətəndaş cəmiyyəti institutları prinsiplərini tətbiqi ölkənin gələcək iqtisadi inkişafı yolu kimi müəyyənləşdirildi, bu xətt qısa müddətdə özünü doğrultmağa başladı. Ölkə iqtisadiyyatında özəl sektorun rol artı, azad sahibkarlar sinfi formalaşdı.

Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyi gücləndi. Ölkəmizin demokratiya inkişafı yoluna dəstək verən dövlətlərin sırasına genişləndi. Respublikamız dünyanın nüfuzlu beynəlxalq qurumlarına tamhüquqlu üzv qəbul edildi. Yaradılan ictimai-siyasi sabitlik, əlverişli biznes mühiti bütün dünyada Azərbaycanın etibarlı tərəfdaşlığını formalaşdırdı. Respublikanın iqtisadi həyatının ən müxtəlif sahələrinə sərmaə axını başladı. Azərbaycanın ideya müəllifliyi və yaxından iştirakı ilə global əhəmiyyətli enerji-kommunikasiya layihələri reallığa çevrildi.

Keçmiş Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normaları və Azərbaycanın etiraz bütövlüyü çərçivəsində həlli istiqamətində danışıqların başlanması və cəbhə bölgəsində atəşkesin əldə olunması insan tələfatının qarşısını aldı. Xarici dövlətlərlə pozulmuş münasibətlər qaydaya salındı. Azərbaycanın hərətfəfli sosial-iqtisadi inkişafı, respublikamızın beynəlxalq iqtisadi sistemə inteqrasiyası üçün məqsədyönlü tədbirlər görüldü.

Azərbaycançılıq məfkurəsini formalaşdıran Heydər Əliyev öz müdrik siyasəti, dönməz əqidəsi və tarixi uzaqgörənliyi sayəsində milli dövlətçilik ideyasını gerçəkləşdirdi. Ulu Öndər milli-mənəvi dəyərlərimizə, Azərbaycanı dünyada tanıdan mənəvi sərvətlərimizə sahib çıxdı. Onları aşınmağa qoymadı.

Ümummilli Lider hər zaman qeyd edirdi: "Biz öz milli-mənəvi dəyərlərimizlə fəxr etməliyik. Bizim milli-mənəvi dəyərlərimiz ösrlər bolu xalqımızın həyatında, yaşayışında formalaşmışdır, xalqımızın fəaliyyətində formalaşmışdır. Milli-mənəvi dəyərləri olmayan millət həqiqi millət, həqiqi xalq ola bilməz."

Bu dəyərlərə qayıdışın və milli oyanışın xalqımız üçün gərəkliliyini nəzərə alan Ulu Öndər hər zaman bu məsələni diqqət mərkəzində saxlayırdı. Onu təkə milli varlığımızın deyil, həm də siyasi varlığımızın - dövlət quruculuğu prosesinin vacib amili hesab edirdi.

Vətən sevgisinin gücü

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı və dövləti qarşısındakı ən böyük xidməti müəyyənləşdirdiyi strateji inkişaf kursunun ardıcılığını təmin etməsi idi. 2003-cü ilin prezident seçkiləri ərəfəsində - tarixi taleyimizin məsuliyətli günlərində xalq müraçit edən Ulu Öndər cənab İlham Əliyevi yeni mərhələdə ölkəyə rəhbərlik etməyə qadir şəxsiyyət kimi gördüyünü, respublikanın gələcək taleyi baxımından vacib olan bir çox işlərin onun tərəfindən uğurla başa çatdırılacağına inandığını ifadə etmişdi: "Sizi əmin edirəm ki, həm İlham Əliyev, həm də Yeni Azərbaycan Partiyası bundan sonra da xalqımızın ən layiqli övladlarını öz ətrafında sıx birləşdirərək Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəklər. İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim tələklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyiniz və dəstəyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək. Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinizə böyük ümidlər bəsləyirəm".

Həmin seçkilər nəticə etibarilə cəmiyyətin bütün təbəqələrinin mənafelərini özündə ehtiva edən Heydər Əliyev siyasi kursunun davamlılığını və alternativsizliyini şərtləndirən amillərin sosial sifarişə əsaslandığını sübuta yetirdi. Prezident İlham Əliyev öz tükənməz enerjisi, Vətən sevgisi, quruculuq fəlsəfəsi ilə hakimiyyətdə varlığını yeni, daha bitkin, konkret, əyani və universal modelini ortaya qoydu. Bu model Azərbaycanın bütün sferalarda inkişafını təmin edir. Dövlət başçısı qəbul etdiyi fundamental qərarlarla, imzaladığı fərman və sərəncamlarla daim xalqın mənafeyindən çıxış etdiyini, verdiyi vədlərinə sifətli fəaliyyətdə, praqmatizm söykəndiyini sübuta yetirir.

Bu gün Prezident İlham Əliyevi Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinin ən qüdrətli mühafizəçisi kimi görürük. Ölkə rəhbəri bu dəyərləri göz bəbəyi kimi qoruyacağına, itkisiz şəkildə gələcək nəsillərimizə ötürəcəyinə and içib. Bu andın fəvqində 30 illəndən bəri yarıları qəvrə edən bir xalqın ulvi arzusu - Qarabağ işğaldan azad etmək, doğma torpaqlarına dönmək kimi qarşılaşılmaz bir istəyə qovuşmaqda möhtəşəm bir dönməzlik var idi. Vaxtilə özlənməz, müqəddəs bir arzu dövlətimizin israrla həyata keçirdiyi müdrik siyasətin şərtləri nəticəsində, böyük zəfərə, qələbəyə çevrildi.

Öz torpaqlarına qovuşandan sonra dünya düzənində böyük hörmət qazanan Azərbaycan möhtəşəm qələbə ilə beynəlxalq birliyə daha sürətli inteqrasiya istiqamətində böyük imkanlar əldə edir. Müstəqil dövlətimiz bu gün bütün dünyada aparılan mədəniyyətə rəsbə dialoqların təşkilatçısıdır. Azərbaycanın malik olduğu zəngin mədəniyyətə bu dialoq prosesinin əsas iştirakçılardan birinə çevrilmək imkanına malikdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi strateji kursun Prezident İlham Əliyev tərəfindən müasir dövrün reallıqlarına, tələblərinə və qanunauyğunluqlarına müvafiq surətdə uğurla və qətiyyətlə davam etdirilməsi bugünkü milli inkişafın fundamental əsaslarını təşkil edir.

İradə ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

1923

Azərbaycanın özü qədər əbədi

2022

Böyük islahatlar müəllifi

Azərbaycan xalqının ən böyük arzusu həmişə müstəqillik olmuşdur. Son 200 ildə bu yolda başlanmış olmanın bəzilərini görməmişdir. Torpaqlarımız zaman-zaman işğala məruz qalmış, yaşayış yerlərimiz xarabazarlığa çevrilmiş, tarixi abidələrimiz yerlə bir edilmişdir. Tarixi Azərbaycan torpaqlarında Ermənistan dövlətinin yaradılması bəs etməmiş kimi, üstelik, orada yaşayan soydaşlarımız da döfələrlə deportasiya olunmuşdur.

SSRİ-nin dağılmasını sevincə qarşılaşsa da, qazandığımız müstəqillik yenidən təhlükə ilə üzləşdi. Ermənilər həmin vaxtdakı əldə etdikləri ərazilərlə kifayətlənməyib bizə qarşı yenidən ərazi iddiaları irəli sürdülər. Onlar keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətini Ermənistanın tərkibinə qatmaq üçün Azərbaycana qarşı total mübarizəyə başladılar. Üstəlik, sonrakı mərhələdə Naxçıvan Muxtar Respublikasını da Ermənistanın tərkibinə daxil etmək iddiasına düşdülər. Məqsədlərini gizlətdirdilər. Bu barədə Ermənistanın təcə siyasətçiləri deyil, dövlətdə rəsmi vəzifə tutan şəxslər də bəyanatlar verirdilər.

Beləliklə, məlum qüvvələr tərəfindən dəstəklənən erməni separatçıları açıq hərbi təcavüzə keçdilər. Onlar əliyavin mülki əhalimizə qarşı hər cür silah işlətdilər. Misli görünməmiş Xocalı soyqırımını törətdilər. Bir milyon soydaşımız qaçqın və məcburi köçkünlə çevrildi. Daxildə hakimiyyət uğrunda gedən savaş nəticəsində ölkəmizin möğlubüyyəti daha da reallaşdı və dövlətçiliyimizin bircəhətlik yox olması təhlükəsi qarşısına qaldı.

Xalq bu daxili çəkişmələrdən qurtulmaq və dövlətçiliyimizi xilas etmək üçün Ulu Öndər Heydər Əliyevə müraciət etdi. Xalqın səsinə səs verən görkəmli dövlət xadimi hakimiyyəti qaytardı. Bununla da milli dövlətçiliyimizi xilas etdik. Ümummilli Liderin xilaskarlıq missiyası Azərbaycan tarixinin şanlı səhifələrindən birinə çevrildi.

Ulu Öndər ilk növbədə ölkədə siyasi sabitliyi təmin etmək istiqamətində tədbirlər gördü. Ölkəni düşdüyü çətin vəziyyətdən xilas etmək üçün hamını birliyə dəvət etdi. Bu çağırış cavabsız qalmadı. Siyasətçilər, ictimai xadimlər və nüfuzlu şəxslər Heydər Əliyevin ətrafında birləşdilər. Bu da ölkədə siyasi sabitliyin formalaşmasında böyük rol oynadı.

Amma düşmənlər daha da azgınlaşmışdı. Oduq ki, ilk növbədə buna son qoymaq lazım idi. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan Horadiz əməliyyatı həmin dövrün ilk böyük qələbəsi oldu. Ciddi möğlubüyyətdən sarsılan ermənilər artıq hiss etdilər ki, Azərbaycan əvvəlki Azərbaycan deyil, dövlətin başında təcrübəli rəhbər və qüdrətli sərkərdə dayanıb. Horadiz əməliyyatından sonra ermənilər atəşə qarşı sənəd imzalamaya məcbur oldular. Həmin dövrdə müxalifət bu addımı bizim möğlubüyyətimizi kimi təqdim etmək istəyirdi. Lakin zaman göstərdi ki, Ulu Öndər tərəfindən edilən bu siyasi gediş xalqımızın xeyrinədir. Ölkəmizin iqtisadi və hərbi cəhətdən bu qədər güclənməsi atəşə səsini bağlamasının nəticəsi idi. Çünki Azərbaycan öz iqtisadiyyatını inkişaf etdirmək, ordusunu gücləndirmək, beynəlxalq arenada nüfuzunu möhkəmlətmək üçün vaxt qazanmışdı.

İndi isə torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsi, suverenliyimizin təmin edilməsi və ordunun gücləndirilməsi lazım idi. Bunun yeganə yolu dağılmış iqtisadiyyatın yenidən qurulmasını təmin etməkdən keçirdi. Lakin Azərbaycanın bunun üçün əlində vəsaiti yox idi. Vəziyyətdən çıxmaq üçün xarici investisiya cəlb etmək lazım gəlirdi. Əcnəbi sərmayədarlar isə müharibə gədən ölkəyə kapital qoymağa risk etmirdilər. Ümummilli Liderin atəşə möğlubüyyəti bağlamasının bir səbəbi də bu idi. Ulu Öndər xarici tərəfdaşları inandırma bildi ki, ölkədə siyasi sabitlik mövcuddur, müharibə getmir və onların qoyacaqları kapital üçün heç bir risk yoxdur. Beləliklə, 1994-cü il sentyabrın 20-də Azərbaycan tarixində mühüm əhəmiyyət daşıyan "Əsrin müqaviləsi" imzalandı. Həmin müqavilə ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun artmasında, iqtisadi inkişafında və suverenliyinin qorunmasında müstəsna əhəmiyyət kəsb etdi.

Nəfətdən əldə edilən gəlirlər ölkədə sosial-iqtisadi islahatların aparılmasına imkan yaradırdı. Nəfətdən əldə edilən gəlirlərdə qeyri-neft sektorunun inkişafı, sosial infrastrukturun yaradılması sahəsində nəhəng layihələrin icrası mümkün oldu.

Tarixi ləpək yolunun bərpası da Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır. Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən təməli qoyulan bu layihələrin Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilməsi sayəsində bu gün Azərbaycan neqliyət infrastrukturunun inkişafına görə dünyanın öndə gedən ölkəsinə çevrilib.

Ulu Öndərin böyük dövlətçilik təcrübəsi və şəxsi nüfuzu sayəsində Azərbaycana dünyada hörmətli yananlaşmağa başladılar. Şəxsiyyətçi siyasətçilərin dövründə informasiya blokadasına alınan və sözüne əhəmiyyət verilməyən Azərbaycanla indi hesablaşdırıldı. Bir sıra beynəlxalq məsələlər barədə qərar qəbul edilərkən ölkəmizin mövqeyini nəzərə aldılar. Sözsüz ki, bütün bunlar Azərbaycanın nüfuzu idi.

Qeyd edək ki, keçmiş SSRİ məkənində ilk aqrar islahatlar da ölkəmizdə keçirilib. Bunun özü də böyük risk tələb edən bir iş idi. Ulu Öndər bu barədə demişdir ki, həmin dövrdə onunla birgə işləyən məmurlar aqrar islahatların aparılmasının ciddi sosial-iqtisadi fəsadları olacağını bildirdirdilər. Buna baxmayaraq, ölkəmizdə aqrar islahatları start verildi. Kəndli torpağının sahibi oldu. Üstəlik, dövlət bu sahədə çalışan fermer və fərdi sahibkarlara böyük güzəştlər etdi, onlara maliyyə dəstəyi göstərdi. Oduq ki, hazırda qeyri-neft sektorunda ən çox ixrac payının aqrar sahəyə məxsus olması Ulu Öndərin vaxtında başladığı və sonradan davam etdirilən kənd təsərrüfatı islahatlarının nəticəsidir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyev müasir Azərbaycanın xilaskarı və qurucusudur. Azərbaycanın dünyada inkişaf etmiş ölkələrəndə birinə çevrilməsi də Ulu Öndərin adı ilə bağlıdır. Prezident İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, 44 günlük Vətən müharibəsində qazandığımız tarixi qələbədə Ulu Öndər Heydər Əliyevə payı var. Oduq ki, bu dahi şəxsiyyət Azərbaycanın tarixində əbədi qalacaq.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

"Mənim üçün ən əziz nemət Azərbaycanın uşaqlarıdır, Azərbaycanın gəncləridir. Çünki Azərbaycan Prezidenti kimi mən bu gün haqqında yox, Azərbaycanın böyük gələcəyi haqqında düşünürəm. Azərbaycanın gələcəyi də Azərbaycanın gənclərindən və uşaqlarından asılıdır".

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu olan Ulu Öndər Heydər Əliyev uşaqları sonsuz məhəbbətlə sevirdi və onlara böyük qayğı, diqqət göstərirdi. Azərbaycan körpələrinin sağlamlığı, onların yaxşı təhsil və təlim-tərbiyə alması, Vətən və xalq üçün gərəkli övlad kimi böyüməsi Ümummilli Liderin daim diqqətində olmuşdur. Dahi şəxsiyyət müxtəlif zamanlarda, fərqli tədbirlərdə uşaqlarla görüşür, onlarla maraqlı dialoq qurur, gələcəyimizin onlardan asılı olduğunu döfələrlə vurğulayırdı.

Uşaq hüquqlarının müdafiəsi təşəbbüsləri

Ulu Öndər Heydər Əliyevin banisi olduğu müstəqil Azərbaycanda uşaq siyasəti mühüm yer tuturdu. 1993-cü ildən başlayaraq Ümummilli Liderin rəhbərliyi altında ölkəmizdə bu sahənin fəaliyyətini tənzimləyən milli qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi məqsədilə ardıcıl islahatlar həyata keçirilib. Respublikamız uşaq hüquqlarının təminatı ilə bağlı beynəlxalq sazişlərə, o cümlədən 1994-cü ildə BMT-nin "Uşaq hüquqları haqqında" Konvensiyasına qoşulub.

Bu sənədə qoşulduqdan sonra 1998-ci ildə Ulu Öndərin qanunvericilik təşəbbüsü əsasında Milli Məclisdə "Uşaq hüquqları haqqında", 1999-cü ildə isə "Validənlərini itirmiş və valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların sosial müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları qəbul edilib.

Azərbaycanda uşaq siyasətinin əsasını qoyan Heydər Əliyev uşaqların çox sevir, onlarla hər görüşündə müxtəlif dövlət qurumlarında da səsənərək gələcəyimiz ilə uşaqların təhsili, sağlamlığı, onlara qayğı göstərilməsi ilə bağlı çağırış edirdi. Uzaqgörən lider hətta uşaqlarla görüşündə müxtəlif sahələrdə istedadlı olanları tə dəstəy qoymuşdur.

Hər bir xalqın uzaq və yaxın keçmişində onun taleyini həlledici təsir göstərmiş, ölkəsinin adını bəşər tarixinə şərəflə həkk etmiş, əsrlər boyu formalaşmış milli-mənəvi dəyərləri qorumaqla övlətinin gələcəyi uğurla müəyyənləşdirmiş dahişlər yetişmişdir.

Azərbaycan xalqı da xoşbəxtdir ki, ona taleyinin ən ağır və çətin dövrlərində milli maraqları hər şeydən üstün tutan, zəkası, dühası və istedadı ilə tarix yazan, bütün ömrünü doğma xalqının firavan gələcəyi naminə mübarizəyə həsr edən Heydər Əliyev kimi dahi şəxsiyyət öndərlik etmişdir.

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqın, dövlətin müstəqilliyi və inkişafı naminə böyük və əvəzedilməz işlər görmüş Ümummilli Lider Heydər Əliyev taleylikli problemləri həll edən xilaskar tarixi şəxsiyyət olmaqla yanaşı, həm də tarixi yaradan şəxsiyyət olmuşdur.

Ulu Öndər zəngin, mənalı və şərəfli ömrü yaşamışdır. Qısa zaman kəsiyində xalqımızın uzun əsrlər boyu uğrunda usanmadan çarpışdığı ən ümdə haqqını reallığı çevirmişdir: Azərbaycanı ən yüksək məqama - əbədi və dönməz müstəqilliyə qovuşdurmuş, dövlətimizin dünya birliyində mövqeyini gücləndirmişdir.

Ümummilli Lider bütün həyatını canından çox sevdiyi Azərbaycanın rifahına və tərəqqisinə, müstəqil dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsinə və davamlı inkişafına həsr etmişdir. İstər sovet dönməndə, is-

Uşaqlara sonsuz məhəbbətin Ulu Öndər nümunəsi

Heydər Əliyevin yaratdığı ənənələr bu gün dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindəndir

çirir, fəaliyyət və inkişafına dəstək verir.

Ulu Öndər tərəfindən əsası qoyulan ənənələrin davamı

Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqilliyinin ilk illərində böyük ictimai-siyasi problemlərlə üzləşmiş, ədalətəym müharibəyə cəlb olunmuş, torpaqların 20 faizini itirmiş ölkəmizi düçar olduğu faciələrdən xilas edərək uşaqların taleyini bir an belə unutmamış, böyük işlərdən vaxt taparaq həmişə onların görüşünə gəlmiş, problemlərinin həlli istiqamətində təsirli tədbirlər görmüşdür.

Məhz bu sonsuz diqqət və qayğının nəticəsi idi ki, Azərbaycan körpələri millət atası Heydər Əliyev ilə hər bir görüşdən sonsuz coşqu, böyük ilham alırdılar. Bu səmimi və kövrək görüşlər uşaqların yaddaşında əbədi iz qoymuşdur.

Müdrük siyasi lider Heydər Əliyevin yaratdığı və nəsillər üçün miras qoyduğu ənənələr bu gün də uğurla davam etdirilir.

Prezident İlham Əliyevin uşaq hüquqlarının müdafiəsi sahəsində atdığı addımlar, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun gördüyü işlər bu ənənələrin hələ uzun illər yaşayacağına və Azərbaycan körpələrinin taleyində əhəmiyyətli rol oynayacağına zəmanət verir.

Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2009-cu ilin "Uşaq ili" elan edilməsi də Azərbaycan dövlətinin uşaqlara sonsuz qayğısının bariz təzahürü sayılmalıdır. Bu mühüm kampaniya çərçivəsində respublikamızda uşaq hüquqları sahəsində ardıcıl və məqsədyönlü xarakter daşıyan tədbirlər həyata keçirilib. Əslində, təkcə 2009-cu ildə deyil, bütün sonrakı illərdə də uşaqların problemlərinin həllinə Azərbaycan dövləti öz diqqətini bir an belə

azaltmamış, əksinə, daim artırmağa çalışmışdır.

Heydər Əliyev irsini yaşadan fond

Uşaq hüquqlarının qorunması istiqamətində həyata keçirilən çoxşaxəli təşəbbüslərin uğurla reallaşdırılması prosesində Heydər Əliyev Fondunun özəvsiz xidmətləri var.

Fondun təhsil və səhiyyənin bir sıra problemlərinin həlli, yeni məktəblərin inşası, körpələr evi və internat məktəblərinin əsaslı təmiri və yenidən qurulması prosesində yaxından iştirakı Azərbaycanın gələcəyi olan uşaqlara yüksək qayğı nümunəsi olmaqla yanaşı, cəmiyyətin ümumi potensialını bu yöndə səfərbər etməsinə yönəlmişdir.

Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın irəli sürdüyü təşəbbüslər, görülən işlər ictimaiyyət tərə-

findən daim rəğbətə qarşılanıb. "Yenilənən Azərbaycana yeni məktəb" çərçivəsində uşaqların təhsil ocağı tiki-lib istifadəyə verilib. "Uşaq evləri və internat məktəblərinin inkişafı Proqramı" və "Məktəbəqədər uşaq tərbiyə müəssisələrinin yenidən qurulması" layihəsi çərçivəsində çoxlu sayda körpələr evi, bağça və internat məktəbi əsaslı təmir olunub. Uşaq evləri və internat yetirmələrinin sosial-psixoloji reabilitasiyasına imkan yaradacaq resurs mərkəzinin yaradılması, "Kor və zəif görən uşaqlar üçün informasiya-kommunikasiya texnologiyalarına çıxışın təmin edilməsi", "Təhsilə dəstək" və "İnklüziv təhsil" proqramlarının həyata keçirilməsi fondun xidmətləri sırasında xüsusi vurğulanmalıdır. Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü ilə həyata keçirilən "Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı" və "Talassemiyaşaz həyat naminə" layihələri cəmiyyətin diqqətini uşaqların sağlamlığına yönəldilməsi baxımından müstəsna əhəmiyyət daşıyır.

Oduqca qürurvericidir ki, cəmiyyətin gələcəyi olan uşaqların sağlamlıq və firavan böyüməsi, onların fiziki və mənəvi inkişafı ölkəmizdə dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biridir. Bundan irəli gələrkən uşaqların mənəvi və əxlaqi, vətəndaşlıq və vətənpərvərlik tərbiyəsi üçün tədbirlər həyata keçirilir. Ən əsası isə odur ki, respublikamızda uşaqlara qayğının dövlət səviyyəsində, yüksək şəkildə təşkil bəynəlxalq birlik miqyasında nümunəyə çevrilib.

Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycan dövlətinin yeritdiyi siyasət ölkədə gələcəyin vətənpərvər, yüksək zəkalı, intellektual gəncliyi olacaq bugünkü uşaqların firavan həyatının, təlim-tərbiyəsinin, fiziki-mənəvi sağlamlığının müdafiəsinə yönəlib. Təbii ki, ölkəmizin iqtisadi imkanları artıqca cəmiyyətin həssas və kövrək təbəqəsi olan uşaqlara diqqət və qayğı daha da yüksələcək.

Mehriban Əliyeva uşaqların xoşbəxtliyi, gələcəyi üçün bu sahəni daim diqqət mərkəzində saxlayır, tez-tez uşaqlarla görüşləri baş tutur. Fond tərəfindən təhsil, səhiyyə ocaqlarına təmir və bərpa edilir. Müasir tələblərə cavab verən yeni uşaq evləri, bağçaları tikilir. Bütün bunları isə Ulu Öndər Heydər Əliyevin ölməz ruhunu ədirdir.

Əsmər QARDAŞXANOVA, "Azərbaycan"

Əbədi və dönməz müstəqilliyimizin memarı

tərəfə də müstəqillik illərində Heydər Əliyev uzaqgörən siyasəti, yüksək intellekt, güclü siyasi iradəsi, böyük əməkdarlığı və fədakarlığı ilə üzünə düşən xilaskarlıq missiyasının öhdəsindən layiqincə gəlmiş, çoxşaxəli titanik fəaliyyəti ilə adını Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə yazmışdır.

Bir faktı demək kifayətdir ki, Heydər Əliyev 1969-cu ildə siyasi rəhbərliyə gəlişi ilə sovet imperiyası tərəfindən illərlə milli genofondu, intellektual elitası məhv edilmiş, milli ruhu sarsılmış və adət-ənənələrindən uzaq düşmüş bir toplumu yenidən dirçəldi və inkişafını təmin etdi. O, zaman və məkənlə məhdudlaşan konkret bir dövrün şəxsiyyəti olmadığı, tarixin gedişatını dəyişən, çox möhtəşəm ideallara əsaslanan əməllərin sahibi olduğu nümunəni göstərdi.

Ötən əsrin 90-cı illərinin əvvəllərində, SSRİ-nin dağılmasından sonra Azərbaycanın qarşısında duran ən strateji vəzifə əldə edilən müstəqilliyin əsaslarını möhkəmləndirmək və suveren dövlət kimi mövcudluğunu qorumaq idi. Həmin dövrdə yaşanan hadisələri xatırlayıb müasir həyatımızla o məşəqqətli günləri müqayisə edərkən Ulu Öndərin ucalığını və dühasını daha dərindən dərk edirik. Məlum həqiqətdir ki, ölkəmizdə 1993-cü ilin iyun ayına qədər bir-birini əvəz edən bacarıqsız siyasi hakimiyyət nümayəndələrinin şəxsiyyət idarəçiliyi ucubandan xalqımız

yenidən müstəqilliyini itirmək təhlükəsi ilə üz-üzə qalmışdı. Həmin dövrdə ölkəmizdə mövcud olan xaos, anarxiya, talançılıq, özbaşnalıq, ayrı-ayrı bölgələrdə separatçılıq və parçalanma meyillərinin baş qaldırması dövlət müstəqilliyinin taleyini sual altında qoymuşdu. İqtisadi tənəzzül getdikcə dərinləşir, dövlətin sütunları sarılırdı. Belə bir şəraitdə Azərbaycan xalqı ən doğru qərarı qəbul edərək ölkəmizin xilaskarlıq missiyasını Heydər Əliyevə həvalə etdi. Ulu Öndər Azərbaycanın gələcək inkişafı ilə bağlı çox düzgün strateji addım ataraq demokratiya yolunu seçdi, köklü islahatları başladı və dövlətçilik üçün möhkəm təməllər yaratdı.

1994-cü ildə ölkəmizin iqtisadi inkişafında müstəsna rolunu Ulu Öndərin xalqımızın saxlənmiş enerji siyasətinin əsasını təşkil edən "Əsrin müqaviləsi" imzaladı. Heç şübhəsiz ki, bunu yalnız Heydər Əliyev kimi güclü iradəyə, böyük dövlətçilik bacarığına və xalqın sonsuz dəstəyinə malik fenomen şəxsiyyət, qüdrətli lider bacara bilirdi.

Ümummilli Lider gənclərin ixtisaslı milli kadr kimi yetişməsi məsələsini ön plana çəkmişdir ki, bu da dahi şəxsiyyətin böyük uğurlarından hesab edilir. Əslində, bu prinsipləndir Heydər Əliyev ötən əsrin 70-ci illərində istifadə etməyə başlamışdı. Bildiyimiz kimi, hələ sovet dövründə Azərbaycanda müxtəlif ixtisaslar üzrə təhsil

alan milli kadrlar keçmiş SSRİ-nin aparıcı ali təhsil müəssisələrində gəndorilməklə ölkənin həyatında mühüm rol oynayan peşəkar mütəxəssis kimi yetişirdilər.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə görülən ardıcıl tədbirlər nəticəsində ölkə qarşısında duran vəzifələr uğurla icra edilmiş və Azərbaycan müstəqil, demokratik, hıquqi və dünyəvi dövlət kimi inkişaf etməyə başlamışdır. Azərbaycan xalqı haqlı olaraq ölkəmizin bugünkü uğurlarını, sabitlik və firavanlığı məhz Heydər Əliyevin tarixi qaydışı ilə bilavasitə əlaqələndirir. Bu gün də ölkəmizin yüksək inkişafı və tərəqqisi Heydər Əliyev ideyalarından güc alır, qurtuluş məfkurəsinə istinad edir.

Danılmaz həqiqətdir ki, məhz Heydər Əliyevin milli maraqlara əsaslanan hərtərəfli inkişaf strategiyası, müdrük siyasi kursu sayəsində Azərbaycan müstəqilliyi əbədi və dönməz xarakter almış, ölkəmiz beynəlxalq münasibətlər sisteminin əsas aktorlarından birinə çevrilmişdir. Bu gün, Ümummilli Liderin qeyd etdiyi kimi, "Azərbaycanın müstəqilliyi əbədidir, dönməzdir və daimidir" ifadəsini böyük əminliklə və qürurla deyə bilirik, buna görə Heydər Əliyev dühasına borcluuyq və minnətdarıq.

Ulu Öndərin böyük uzaqgörənliklə və çoxşaxəli fəaliyyətinin nəticələrinə olan əminliyi ilə söylədiyi "İnanıram ki, müstəqil Azərbaycan Respublikası XXI əsrdə həyatın bütün sahə-

lərində geniş inkişaf edən, çiçəklənən bir ölkə kimi böyük uğurlar qazanacaqdır" fikrinin çox keçmədən gerçəkləşməsinə şahid olduğumuz hər birimizdə böyük sevinc və fəxarət hissləri yaradır.

Əbadiyətə liderin özündən sonra layiqli siyasi varis yetişdirməsi və zəngin idarəçilik məktəbini miras qoyması onun xalqımızın etibarlı və nurlu gələcəyini təmin edən müstəsna xidmətlərindən hesab edilir. Prezident İlham Əliyev Ulu Öndərin ideyalarına sadıq qalmaqla onun müəyyən etdiyi strateji inkişaf xəttini uğurla davam etdirir. Aparılan düşünülmüş, məqsədyönlü, ardıcıl və sistemli siyasətin nəticəsində hazırda Azərbaycan öz inkişafında müasir dövrün tələblərinə uyğun yeni keyfiyyət mərhələsinə qədəm qoymuş və bölgədə yeni geosiyasi reallıqlar yaradan ölkəyə çevrilmişdir.

Məhz Heydər Əliyev siyasətinin tənətonəsi olaraq Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi və rəşadətli Azərbaycan Ordusunun şücaətli sayəsində tarixi Zəfərə imza atılması ilə Ümummilli Liderin ən vacib vəsiyyəti həyata keçdi, 30 ilə yaxın davam edən erməni işğalına son qoyuldu. Bu gün hər birimiz ərazi bütövlüyü bərpa edilmiş müstəqil ölkənin vətəndaşı olmaqdan sonsuz qürur hissi keçiririk.

İndi Qarabağda və Şərqi Zəngəzürdə sürətli abadlıq və quruculuq işlərinin aparılmasına, regional əhəmiyyətli iri

transmilli layihələrin reallaşdırılmasına, bir sıra beynəlxalq səviyyəli tədbirlərin və festivalların keçirilməsinə nail olunması Ulu Öndərin uzaqgörən siyasətinin qələbəsi deməkdir.

Ulu öndər üçün Qarabağ qayıdış prioritet məsələ idi. Onun arzusu Qarabağ, Qarabağın incisi Şuşanı, işğal edilən rayonlarımızı azad görmək idi. Əminik ki, bu gün daim Azərbaycanın olması ilə fəxr edən Heydər Əliyevin ruhu şaddır.

Xilaskarı olduğu müstəqil Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa edilərək vəsiyyəti gerçəkləşmiş, Qarabağ əbədi azadlığa qovuşmuşdur. Bu qələbəni bizə bəxş edən Prezident İlham Əliyev başda olmaqla, mübariz və müzəffər Azərbaycan Ordusunun qəhrəman əsgər və zabitlərinə sonsuz minnətdarlıqlıq bildirir, şöhidlərimizin ruhunu qarşısında baş əyir.

Öz həyat və fəaliyyəti ilə ümummilli liderlik zirvəsinə yüksələn Heydər Əliyevin Azərbaycan tarixinin şərəfli səhifələrində çəkilən ömür yolu hər birimiz üçün zəngin həyat məktəbidir. İllər keçdikcə nəhəngliyi daha aydın şəkildə görünən, zəngin idarəçilik irsinin öyrənilməsinə hər zaman ehtiyac duyulan dahi şəxsiyyətin əziz xatirəsi xalqımızın qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

Şahin BAYRAMOV, Mingçevir Dövlət Universitetinin rektoru

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılığı ilə nümayəndə heyəti İsveçrə Konfederasiyasına rəsmi səfərə gedib

Mayın 9-da Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarovanın başçılığı ilə parlament nümayəndə heyəti İsveçrə Konfederasiyasına rəsmi səfərə gedib.

Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, Sürix Hava Limanında nümayəndə heyətinin İsveçrə Parlamentinin Protokol Xidmətinin rəhbəri Filip Barezvil, ölkəmizin İsveçrədəki səfiri Fuad İsgəndərov, Azərbaycanın Cenevrədəki BMT bölməsi və digər beynəlxalq təşkilatlar yanında daimi nümayəndəsi Qalib İsraxilov və digər rəsmi şəxslər qarşılayıblar.

Nümayəndə heyətinin tərkibinə Milli Məclisin komitə sədri, İsveçrə ilə parlamentlararası əlaqələr üzrə işçi qrupunun rəhbəri Hicran Hüseynova, deputatlardan Aqiyə Naxçıvanlı, Vahid Əhmədov, Erkin Qədirli, parlament Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev və digər rəsmi şəxslər daxildir.

Səfər çərçivəsində parlamentin spikeri Sahibə Qafarovanın ölkənin vitse-prezidenti, İsveçrə Parlamenti Milli Şurasının Sədri, Parlamentin Kantonlar Şurasının sədri ilə bir sıra görüşləri nəzərdə tutulub.

Burada keçiriləcək görüşlərdə parlamentlararası əlaqələrimizin bu gün və gələcək inkişaf perspektivləri, iktisadi və coğrafi formatda əməkdaşlığın genişləndirilməsi və digər məsələlər barədə fikir mübadiləsi aparılacaq.

Səfər mayın 11-də başa çatacaq.

"Azərbaycan"

Gəncədə Ulu Öndərin xatirəsinə həsr olunan ağacəkmə aksiyası keçirilib

Gəncədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 99-cu ildönümünü münasibətilə ağacəkmə aksiyası keçirilib.

Heydər Əliyev Park Kompleksinin ərazisində təşkil olunan aksiyada şəhər rəhbərliyi, idarə, müəssisə və təşkilatların nümayəndələri, eləcə də səhəd ailələri və şəhər ictimaiyyətinin təmsilçiləri iştirak etmişlər. Gənclərin xüsusi fəallığı nümayiş etdirdikləri aksiyaya zamanı iştirakçılar ağacların ekiləcəyi ərazidə abadlıq işləri aparmış, yeni ekilən ağacları suvarmış, əvvəllər basdırılan tıngıl-aqrotexniki qaydada qulluq göstərmişlər.

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Azərbaycan dünyaya insan qardaşlığına yönələn ideyaları fəal təşviq edən mərkəzə çevrilib

Konfransda Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin (QMİ) sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Əbu-Dabi şəhərində keçirilən "İslam vəhdəti: konsepsiya, imkanlar, çağırışlar" mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak edir.

QMİ-nin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, dünyanın 150 ölkəsindən 500-ə yaxın müsəlman dini lider və din xadiminin iştirak etdikləri mötəbər konfransın ilk gündünə Royasət Heyətində yer alan QMİ sədri mayın 9-da nazirlər səviyyəsində "Vahid ümmət və müxtəlif əqidə məzhəbləri" mövzusunda plenar iclasda çıxış edib.

Konfrans iştirakçılarını Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və bütün xalqımızın adından salamlamaqdan şərf duyduğunu bildiren Şeyxülislam A.Paşazadə bildirib ki, İslam dünyasının və bütün bəşəriyyətin kəskin ziddiyyətlər, narahat gündəm yaşadığı, dövlətlərin savaş ilə sarsıldığı, qaçqın ordu ilə üzəldiyi bir dövəmdə müsəlman cəmiyyətlərinin üzünə sülh məramını və qarşılıqlı ehtiram məfkurəsini bəyan etmək vəzifəsi düşür. O, bütün müsəlmanların vəhdət və sülh uğrunda həmrəy olmalarının Allah yanında ən xeyirli işlərdən olduğunu xüsusi qeyd edib.

İslam fəlsəfəsinin dinlərin müqəddəs məkanları, dəyərləri və atributlarını təhqir olunması hallarının yolverilməz hesab etdiyini deyən QMİ sədri bildirib ki, 30 illik erməni işğalına son qoyaraq ərazi bütövlüyünü bərpa etmiş Azərbaycan dövləti azad olunmuş torpaqlarımızda işğalçılar tərəfindən vandalizm və haqarətlərə məruz qalmış dini-mənəvi irsimizi - ümumislam əhəmiyyətli mədəniyyət abidələrimizi, məscid və ibadət yerlərimizi dirçəldir, bərpa edir, yenilərinə inşa edir. Şeyxülislam A.Paşazadə vurğulayıb ki, məscidlərimizdə haram buyrulmuş heyvanlar saxlayan erməni işğalçıları fərqli olaraq, Azərbaycan həmməscidlərimizi, həm də digər dinlərə məxsus məbədləri bərpa edir.

QMİ sədri fəxrətlə qeyd edib ki, bütün din mənsublarının mehriban dostluq və qardaşlıq şəraitində yaşadığı Azərbaycanda ardıcıl dövlət siyasəti şüküldə həyata keçirilib, milli və bəşəri dəyərlərə istinadən dünyamıza sülh və multikultural dəyərləri təşviq edən, islami həmrəyliyə dəvət edən qlobal ideyalar nöinki ölkəmizin, bölgəmizin, habelə bütün bəşəriyyətin mənafeyinə xidmət edir. Xüsusi vurğulanıb ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müəllif olduğu və ümumbəşəri əhəmiyyət kəsb edən bu təşəbbüslər sayəsində Azərbaycan dünyaya insan qardaşlığına xidmət edən ideyaları fəal təşviq edən mərkəzə çevrilib.

Şeyxülislam A.Paşazadə islami vəhdət ideyalarının bərqərar olması üçün qlobal insan həmrəyliyi ideyalarının, heç şübhəsiz, böyük önəm daşıdığına diqqətli qəbul edib. Bu baxımdan Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində zati-müqəddəs Rəis Papa Fransisk həzrətləri ilə Əl-Əzharın Baş imamı Şeyx Əhməd əl-Tayyib həzrətlərinin himayəsi ilə yəhudilərin, xristianların və müsəlmanların dərin ehtiram bəslədiyi İbrahim Peyğəmbər müqəddəsliyinin nuru ətrafında İbrahim dinlərin Evinin inşasının təqdirəlayiq hal kimi qiymətləndirib. O, tarixə Əbu-Dabi Bəyannaməsi kimi həkk olunmuş dinlərarası dialoq və əməkdaşlığa dair İnsan Qardaşlığı sənədinin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərində imzalanmasını dünya miqyasında qarşılıqlı anlaşma və sülh şəraitində dinc yanaşı yaşamaq amallarına ali xidmət adlandıraraq, Azərbaycanın bu dəyərləri sənədi, onun morallarıni dəstəklədiyini konfrans iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Çıxışının sonunda konfrans təşkilatçılığına təşəkkürlərini bildiren Şeyxülislam A.Paşazadə qardaş Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinin Prezidenti zati-əliləri Şeyx Xəlifə bin Zayed əl-Nəhyan həzrətlərinə və vəliəhd şahzadə Əlahəzrət Şeyx Mühəmməd bin Zayed əl-Nəhyan həzrətlərinə xeyir-dualar diləyərək, nöinki İslam dünyası, bütün dünya üçün əhəmiyyət kəsb edən Əbu-Dabi konfransının İslam ümməti, bəşər ailəsi üçün xeyirlərə vəsələ olmasını Uca Allahdan dua edib.

Konfrans işini davam etdirir.

Xarici İşlər Nazirliyi faşizm üzərində Qələbənin 77-ci ildönümü ilə bağlı bəyanat yayıb

2022-ci il mayın 9-da İkinci Dünya müharibəsində Qələbənin 77 ili tamam olur. Bu münasibətilə bəşər tarixinin dəhşətli savaşılarından sayılan müharibədə qələbənin əldə edilməsində əvəzsiz xidmətləri olan, şücaət və qəhrəmanlıq göstərən bütün ösgerlərin, zabitlərin, adi vətəndaşların hər birinin xatirəsini dərin hörmətlə anırıq.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu, 9 May - faşizm üzərində Qələbə Günü ilə bağlı Azərbaycan Respublikası Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında qeyd olunub.

Bildirilir ki, bu Qələbənin əldə edilməsində Azərbaycan xalqının önəmli töhfəsi olub. Müharibədə Azərbaycanın 600 mindən çox oğul və qızları iştirak edib, onlardan yarından çoxu döyüş bölgələrində həlak olub və itkin düşüb. Müharibə illərində göstərdikləri igidliyi görə 123 Azərbaycan vətəndaşı Sovet İttifaqı Qəhrəmanı adına layiq görülüb, 170 mindən çox ösger və zabiti müxtəlif orden və medallarla təltif edilib. Xalqımızın qəhrəman övladları bir çox ölkələrin faşizm əsarətindən azad olunmasında yaxından iştirak ediblər.

Qələbəyə Azərbaycanın yanacaq təminatı ilə töhfəsi əvəzsiz olub. Müharibənin 1941-1945-ci illərində Sovet İttifaqında istehsal olunan neftin 70 faizindən

çoxu, benzinin 80 faizi və mühərrik yağlarının 90 faizi Azərbaycanın payına düşüb. İkinci Dünya müharibəsində faşizm üzərində Qələbənin təmin edilməsində həlledici rol oynamış sovet ordusunun tank və təyyarələrinin tam əksəriyyəti Bakı neftçilərinin göndərdiyi yanacaq ilə hərəkətə gətirilib.

"Azərbaycan xalqı arxa cəbhədə də misilsiz əmək hünərləri göstərərək, ordunun ehtiyaclarını ödəmək üçün gecəgündüz fədakarlıqla çalışıb. Xalqımız cəbhəyə 7 tondan çox donor qanı göndərərək, döyüş ordunun ərzaq və isti geyimlə təchizatında fəal mövqeyi ilə seçilib. Azərbaycan faşizm üzərində Qələbə naminə bütün imkanlarını maksimum səfərbər edib.

Azərbaycan xalqı İkinci Dünya müharibəsində qələbəni 44 günlük Vətən müharibəsi nəticəsində əldə olunmuş böyük Zəfərin sevinci hissi ilə qeyd edir. Beynəlxalq sərhədləri çərçivəsində ərazi bütövlüyünü bərpa edən Azərbaycan beynəlxalq hüquq və ədalət uğrunda mübarizəni hər zaman dəstəkləyir.

Azərbaycanın suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda, habelə 1941-1945-ci illər müharibəsində canından keçmiş bütün oğul və qızlarımızın əziz xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində əbədi yaşayacaq", - deyərək Xarici İşlər Nazirliyinin bəyanatında vurğulanıb.

Ann LINDE: "İsveç Azərbaycanla dostluq və əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirir"

Mayın 8-də Azərbaycan Respublikası ilə İsveç Krallığı arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30 illiyi münasibətilə Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov və İsveç Krallığının xarici işlər naziri Ann Linde arasında məktub mübadiləsi həyata keçirilib.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, nazir Ceyhun Bayramov məktubunda iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümü münasibətilə bu il mayın 19-da Stokholmda yerləşən Nobel mükafatı Muzeyində təşkil olunaçaq mədəni tədbirin ölkələrimiz arasında körpü rolunu oynayan Bakıdakı Nobel irsi baxımından rəmzi əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirib. Nazir bu illər ərzində Azərbaycan və İsveç arasında iqtisadi və mədəni sahələrdə əməkdaşlığın yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini qeyd edib. İsveçin növbəti il Aİ Şurasında uğurlu sədrlik edəcəyinə inandığımız və bu xüsusda İsveçin həmtəsisçilərindən biri kimi Şorq Tərəfdaşlığı çərçivəsində həyata keçirəcəyi fəaliyyətinə töhfə verməyə hazır olduğumuzu bildirib.

Nazir Ann Linde məktubunda iki ölkə arasında diplomatik münasibətlərin qurulmasının 30-cu ildönümünün qeyd olunduğunu bildirib və fürsətdən istifadə edərək Azərbaycan və İsveç arasında mövcud dostluq və əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirdiyini qeyd edib. Ann Linde bundan sonra da iki ölkə arasında mövcud xoş münasibətlər və əməkdaşlığın davam etdirilməsini arzu edib.

Nazirlər səmimi təbriklərini çatdırıb ölkələrimiz arasında dostluq və əməkdaşlığın bundan sonra da inkişafını arzu ediblər.

Şuşa I Beynəlxalq Kulinariya Festivalı başa çatıb

Azərbaycanın dilbər guşası Şuşada keçirilən I Beynəlxalq Kulinariya Festivalı bu gün başa çatıb. AZƏRTAC xəbər verir ki, Heydər Əliyev Fondu və Dövlət Turizm Agentliyinin təşkilatçılığı ilə Azərbaycanın mədəniyyət paytaxtı Şuşada müxtəlif ölkələrin kulinarları bir araya gəliblər.

Şuşa I Beynəlxalq Kulinariya Festivalında Azərbaycan xalqının qonaqpərvərliyi, bu şəhərin qədimliyi və gözəlliyi bir daha nümayiş etdirilib.

Beynəlxalq Kulinariya Festivalında Azərbaycanla yanaşı, Almaniya, Avstriya, Çin, Fransa, Gürcüstan, İran, İsrail, İtaliya, Malayziya, Türkiyə və Yaponiyadan olan kulinarlar qonaqları ölkələrinin təamları ilə tanış ediblər. Tədbirdə Belçika, Çexiya, Fransa, İtaliya, İsrail, Kanada, Koreya Respublikası, Qazaxıstan, Özbəkistan, Rusiya, Türkiyə və digər ölkələr qida sahəsi üzrə beynəlxalq ekspertlər və bloqçular ilə təmsil olunub.

Kulinariya festivalına Azərbaycanın müxtəlif iqtisadi rayonları - Abşeron-Xızı, Bakı, Dağlıq Şirvan, Gəncə-

Daşkəsən, Lənkəran-Astara, Mərkəzi Aran, Naxçıvan, Qarabağ, Quba-Xaçmaz, Şəki-Zaqatala və digərləri qatılıb.

Festival zamanı Şuşada təkcə dünya xalqlarının təamları deyil, həmçinin müxtəlif ölkələrin maddi-mənəvi dəyərləri təqdim edilib. Bu konsepsiya əsasən, pavilyonlar da fərqli formata quraşdırılıb. Hər pavilyon qonaqları həmin ölkəyə xas memarlıq üslubu, milli musiqi ilə salamlayıb, tanınmış əsərlərdən parçalar səhnələşdirilib. Tədbir zamanı hər bir ölkənin pavilyonunda həmin ölkələrin mədəniyyətlərinə aid xüsusi personajlar yer alıb, qonaqları maraqlı nömrələrlə əyləndirilib. Festival günlərində incəsənət ustalarının iştirakı ilə bədii program təqdim edilib, istirahət və əyləncə zonasındakı pavilyonlarda tamaşalar, konsert və sərgilər təşkil olunub.

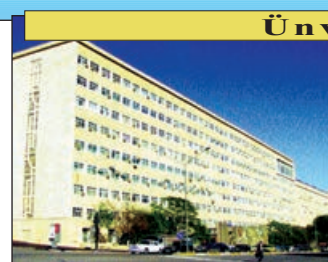
Kulinariya festivalının son günündə Azərbaycanın milli musiqiləri səsləndirilib, qonaqlara yerli tamaşa və filmlərdən səhnəciklər təqdim edilib.

Festival tədbir iştirakçılarının Azərbaycanın milli rəqsi olan "Yallı"nın sədəları altında rəqsi ilə yekunlaşıb.

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar
SADIQOV

Ünvan

AZ 1073, Bakı şəhəri,
Mətbuat prospekti,
529-cu məhəllə, 11 mərtəbə
e-mail:
secretary@azerbaijan-news.az
az reklam@mail.ru
azerbaijan-news@mail.ru
www.azerbaijan-news.az

Telefonlar

Qəbul otağı - 539-68-71, Beynəlxalq həyat, idman
Baş redaktor müavinləri - 538-86-86, 434-63-30, və informasiya şöbəsi - 539-63-82, 432-37-68
539-72-39, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60
Məsul katib - 539-43-23, İctimai əlaqələr şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11,
Məsul katib müavinləri - 539-44-91, Fotoillüstrasiya şöbəsi - 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi - 539-84-41, 539-21-00, Kompüter markazi - 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Mühəsibatlıq - 539-59-33

Qeydiyyat nömrəsi 1

"Azərbaycan" qəzetinin
kompüter mərkəzində
yığılıb nəşrlənmiş,
"Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-də
çap edilmişdir

Rəsmi sənəd və çıxışlarda
söylənilənlərlə bərabər,
dərc üçün göndərilən digər
yazılardakı fikirlər də
Azərbaycan dövlətinin
mənafeyinə uyğun gəlməlidir

Əlyazmalara cavab verilmir
və onlar geri qaytarılmır

Gündəlik
qəzet

Tiraj 5976
Sifariş 1281
Qiyməti 40 qəpik